

DEMOKRATI ANALYSEN 2023

IDUE DANSK
UNGDOMS
FELLESRÅD

Epinion

INDHOLD

- 01 Hovedkonklusioner og unges råd
- 02 Unges politiske deltagelse og dagsordener
 - 02.1 Politisk deltagelse
 - 02.2 Demokratisk selvtillid
 - 02.3 Politiske dagsordener
- 03 Unges tillid til demokratiske institutioner
- 04 Holdning til debatten online og digital adfærd
- 05 Bekymring for fremtiden
- 06 Betydningen af foreningsmedlemskab

FORORD

Kære læser

Demokratiet er under pres mange steder i verden. Det minder os om, at vores demokrati ikke er noget, vi kan tage for givet, men i stedet skal nære og værne om. Derfor er der brug for at tage temperaturen på demokratiets tilstand i Danmark.

I 12 år har Dansk Ungdoms Fællesråd udgivet demokratianalysen for at gøre status over danskernes og særligt unge mellem 16 og 25 års deltagelse i demokratiet og holdninger til vigtige samfundsemner.

Årets demokratianalyse viser både negative og positive tendenser for ungdommens demokratiske selvtillid og deltagelse. For at få en dybere forståelse af tendenserne har vi for første gang valgt at supplere de kvantitative data med indsigter fra fokusgruppeinterviews af unge med og uden foreningsbaggrund.

Jeg håber, at analysen vil bidrage til at kvalificere debatten om unges deltagelse i demokratiet og skabe både debat og handling. God læselyst.

Christine Ravn Lund, forkvinde i DUF

RAPPORTENS HOVEDKONKLUSIONER

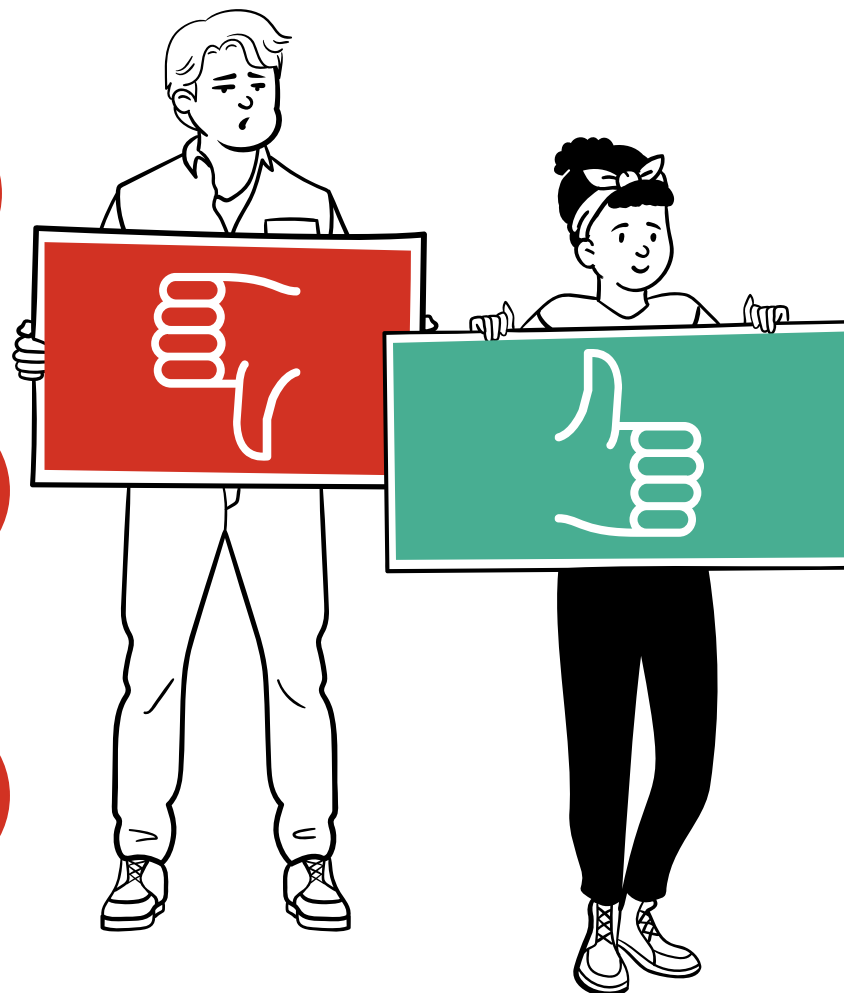
Unge demokratiske selvtillid er faldende

Unge bekymrer sig for fremtiden
- særligt klimaudfordringen og
krigen i Ukraine

Unge tillid til store tech-
koncerner er lav, men tilliden er
endnu lavere til politikerne og
medierne

Foreningsmedlemskab påvirker
unges demokratiske selvtillid
positivt og får flere unge til at
deltage i politiske aktiviteter

Unge politiske deltagelse er
stort set på niveau med resten af
befolkningens

Tonen i online debatter
skræmmer færre unge end
tidligere fra at deltage

Her er unges 10 råd til bedre inddragelse

Opstil unge kandidater.

Vi ønsker at have unge kandidater at spejle os i.

Fjern barrierer for deltagelse.

Ofte kan praktik og transport være en stopklods for, at vi kan deltage. Besøg os på vores skoler eller sørg for at lægge dialogmøder og arrangementer uden for skoletiden.

Efterlad ikke unge på perronen.

Vi er ikke en homogen gruppe, så husk at tale med unge med forskellige baggrunde og unge i hele landet.

Styrk den demokratiske selvtillid.

Det er en forudsætning for, at vi kan deltage, at vi føler os ordentligt klædt på og ved, at der rent faktisk bliver lyttet til os.

Sænk valgretsalderen til 16 år.

Vi bliver engageret af at kunne tage aktivt del i valghandlingen.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Skab trygge rammer.

Det gælder både online og offline. Online kan man arbejde for en god tone og moderation. Offline skal man skabe klare spilleregler, et inviterende rum og en imødekommenhed, så vi har lyst til at bidrage med vores holdninger

Lyt til repræsentanter.

Lyt til unge, der repræsenterer flere unge fx i foreningslivet.

Direkte kontakt.

Giv os mulighed for at kommunikere direkte med politikerne.

Vær transparent om proces og indflydelse.

En god forventningsafstemning kan forhindre misforståelser og er vigtigt for, at vi føler os hørt.

Brug vores ekspertviden.

Tal ikke *til* os, men *med* os. Vi er eksperter på mange dele af ungelivet. Inddrag os i beslutninger, der vedrører vores liv.

UNGES POLITISKE DELTAGELSE OG DAGSORDENER

POLITISK DELTAGELSE

De fleste unge deltager politisk i samfundet – men en femtedel er stadig ikke med

Størstedelen af unge har minimum deltaget i én politisk aktivitet i løbet af de seneste år. På trods af det er det 18% af de 16-25-årige, der svarer, at de overhovedet ikke har deltaget i en politisk aktivitet de seneste 12 måneder.

Unge taler i mindre grad politik med deres nære, men deltager derimod i flere aktivistiske aktiviteter

Unge deltager oftere i demonstrationer (11%) end den øvrige del af befolkningen (hhv. 3%). Alligevel halter det med den demokratiske samtale blandt unge. Kun 49% har talt om politik med venner og familie, hvilket sammenlignet med tal fra demokratianalysen 2019 er et markant fald fra 68%.

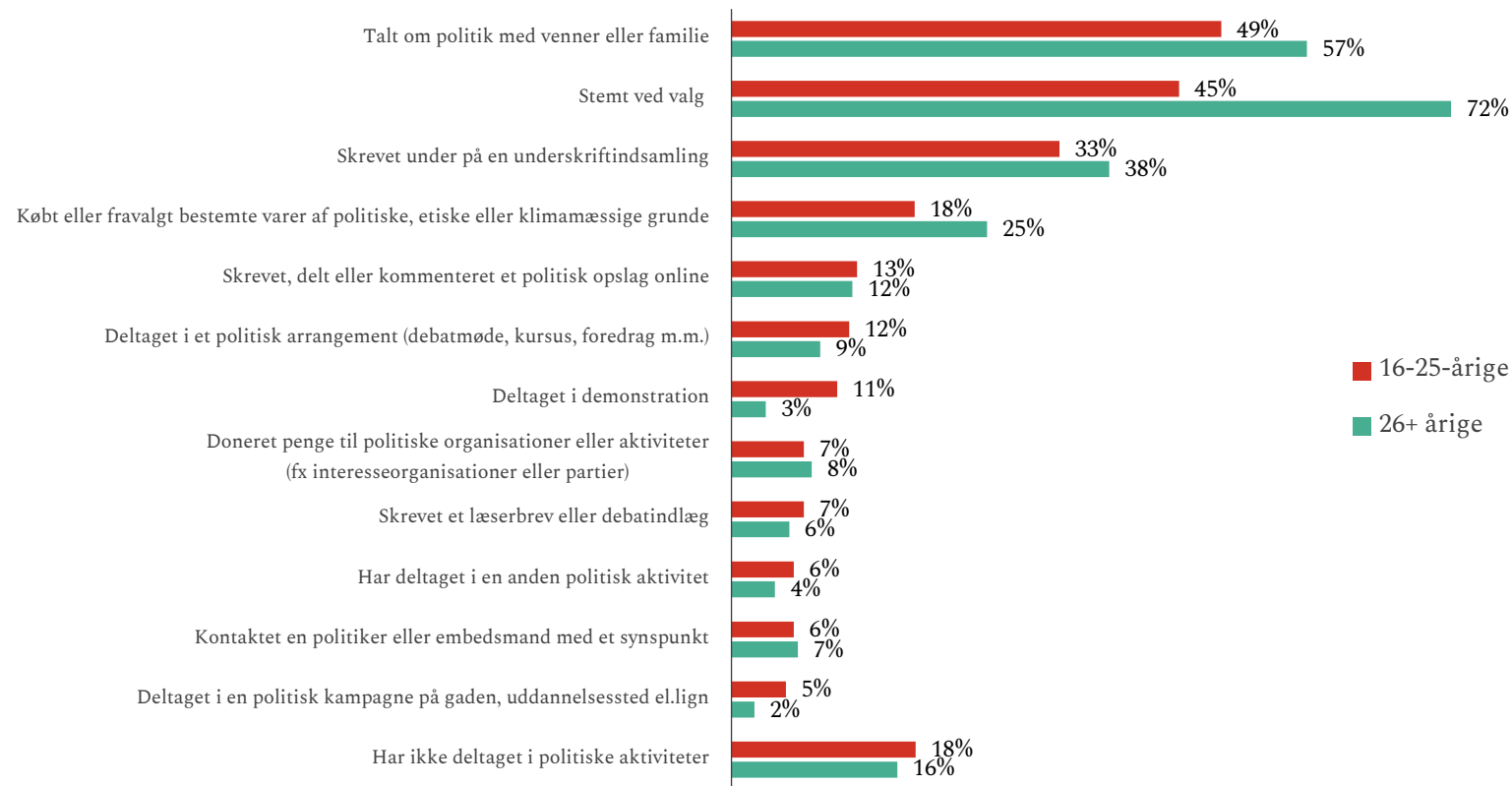
Følelsen af manglende viden om politik og kompetencer sætter begrænsninger for unge

Næsten en tredjedel af unge (31%) føler, at de ikke ved nok til at kunne deltage mere i politiske aktiviteter. På lignende vis angiver 18%, at politik virker for kompliceret. Det er særligt følelsen af samfundsansvar (47%), som motiverer unge, når de deltager.

Flere unge har deltaget i demonstrationer og politiske arrangementer fx debatmøder, kurser eller foredrag end den øvrige del af befolkningen

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du deltaget i inden for de seneste 12 måneder?

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

Igen i år er unge mere aktivistiske i deres politiske deltagelse sammenlignet med resten af befolkningen. Men når det kommer til at tale politik med venner og familie, overgår resten af befolkningen (57%) unge (49%).

Det samme gælder valgdeltagelse, hvor kun 45% af unge angiver at have stemt til et valg det seneste år (det gælder dog 55% af dem, som er fyldt 18 år). Modsat har 72% af resten af befolkningen angivet at have stemt inden for samme periode.

Stemmeprocenterne skal ses i lyset af, at data er indsamlet blandt alle, der bor i Danmark, og dermed også personer, som ikke har stemmeret. Derudover vil en del af dem, som angiver at være 18 år, have været 17 år på valgtidspunktet.

Gruppen af unge, som ikke har deltaget i politiske aktiviteter det seneste år, er omtrent den samme som resten af befolkningen.

“

Jeg har deltaget i et par demonstrationer, fordi det omhandlede noget, som virkelig betød noget for mig. Jeg deltager i politiske aktiviteter, når der virkelig er noget på spil.

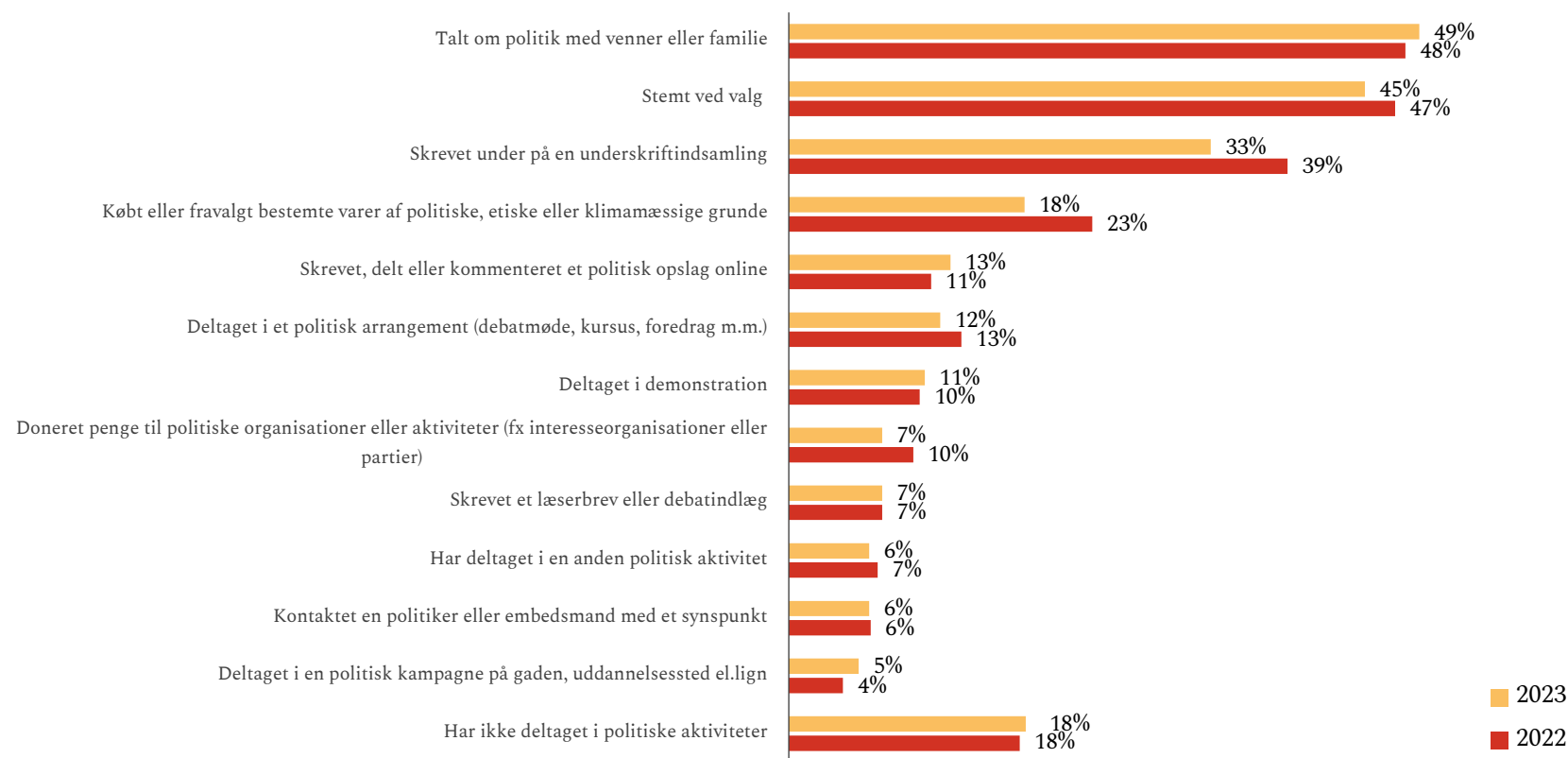
”

Mand, 23 år

82% af unge har deltaget i politiske aktiviteter i 2023 – det er lige så mange som i demokratianalysen fra 2022

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

N (16-25 år): 2022: = 653, 2023: 1.065

De mest hyppige deltagelsesformer er igen i 2023:

- politiske samtaler (49%)
- valgdeltagelse (45%)
- underskriftindsamlinger (33%).

Generelt har færre unge skrevet under på en underskriftindsamling sammenlignet med demokratianalysen fra sidste år, ligesom færre har købt eller fravalgt bestemte varer af politiske grunde.

“

Jeg har deltaget i politiske aktiviteter for at få indflydelse. Jeg kan ikke tillade mig at brokke mig over status quo, hvis jeg ikke selv lufter, hvad jeg mener.”

Kvinde, 23 år

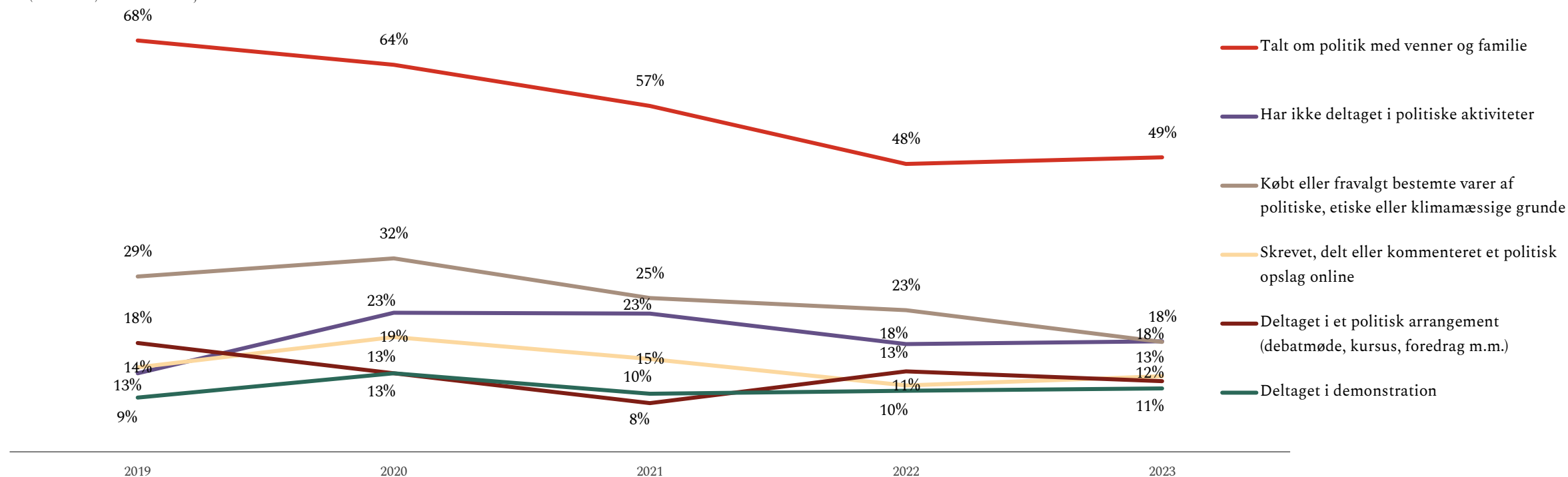
Unge politiske deltagelse i 2023 er lavere end før COVID-19 pandemien

Unge er mindre politisk aktive i 2023 sammenlignet med årene under COVID-19 pandemien - målt på tværs af de nedenstående angivne aktiviteter. Det er særligt aktiviteten talt politik med venner og familie, som er faldet markant siden COVID-19. Det er dog positivt, at færre unge i 2023 angiver, at de **ikke** har deltaget i politiske aktiviteter sammenlignet under COVID-19 pandemien. Det indikerer, at de har deltaget i en anden form for politisk aktivitet end dem, vi måler på.

Faldet i valgdeltagelsen kan skyldes, at en større del af respondenterne først efter valget har opnået stemmeret eller lignende.

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

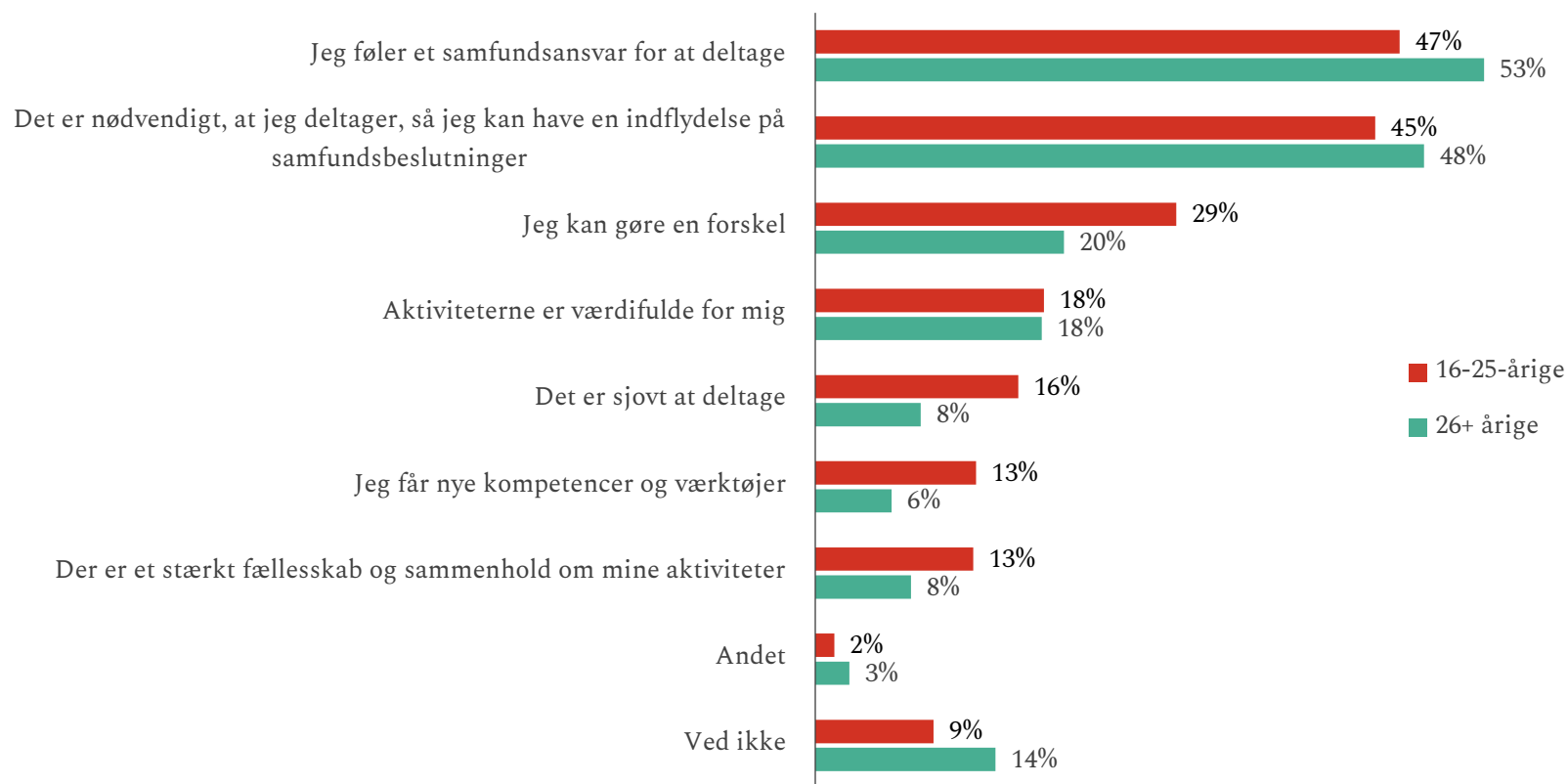
N (16-25 år): 2022: = 653, 2023: 1.065

Unge tror i højere grad, at de kan gøre en forskel ved at deltage i politiske aktiviteter - samtidig får de et større personligt udbytte

Hvad er de vigtigste årsager til, at du deltager i politiske aktiviteter?

N: 16-25 år = 869, 26+ år = 475

De to mest udbredte årsager, til at man deltager i politiske aktiviteter, er på tværs af alder, at man føler et samfundsansvar for at deltage (47% og 53%) og at få indflydelse på samfundsbeslutninger (45% og 48%).

Selvom flest fremhæver kollektive grunde til at deltage politisk, får unge også personlig vinding ved at deltage i politiske aktiviteter såsom, at der er et stærkt fællesskab og sammenhold om mine aktiviteter (13%). Unge angiver desuden i højere grad, at de gennem de politiske aktiviteter kan gøre en forskel (29%).

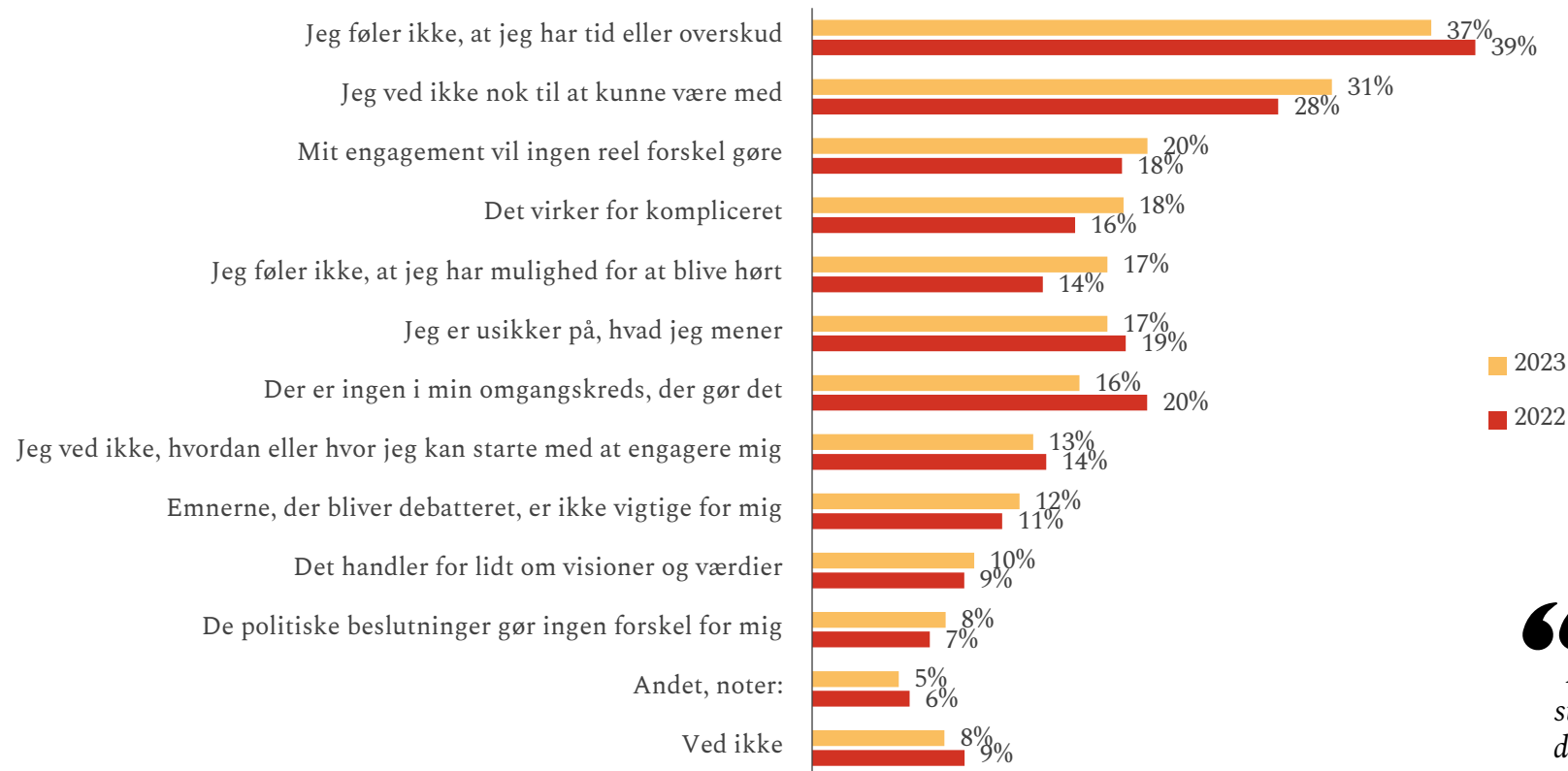
“*Det, der motiverer mig til at deltage i politiske aktiviteter, er, hvis jeg har mange venner, der gør det. For mig er det meget socialt.*”

Kvinde, 25 år

Unge politiske deltagelse begrænses af følelsen af manglende viden, tid og overskud

Hvad er de tre vigtigste årsager til, at du ikke involverer dig mere i politik og samfundsforhold?

N: 2023 (16-25 år) = 1.065, 2022: (16-25 år) = 653

Ligesom i demokratianalysen 2022 er unges mest udbredte årsag til ikke at involvere sig mere i politik og samfundsforhold en følelse af at mangle tid og overskud (37%).

Derudover er det også en følelse af manglende viden eller kompetencer, som gør, at unge ikke deltager mere. Næsten hver tredje angiver, at de ikke føler, at de ved nok til at kunne deltage.

Ydermere angiver 17%, at de ikke oplever, at de har mulighed for at blive hørt i debatten.

“

Min mangel på viden og tid er de største barrierer. Jeg står op og går på arbejde. Hvis jeg skal bruge min tid på det, så skal der være synligt, at jeg gør en forskel fx være kammerat for et barn med udfordringer. Derudover omgiver jeg mig med folk, der ved meget om politik, så jeg føler ofte ikke, at jeg ved nok.”

DEMOKRATISK SELVTILLID

Mange unge kæmper med lav demokratisk selvtillid

Halvdelen af unge (53%) har lav demokratisk selvtillid.

En stor del føler ikke, at de har noget at byde ind med i politiske diskussioner, at de kan forstå politiske spørgsmål og/eller at de har politiske holdninger, som er værd at lytte til.

Dog har hele 65% en holdning til, i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig i.

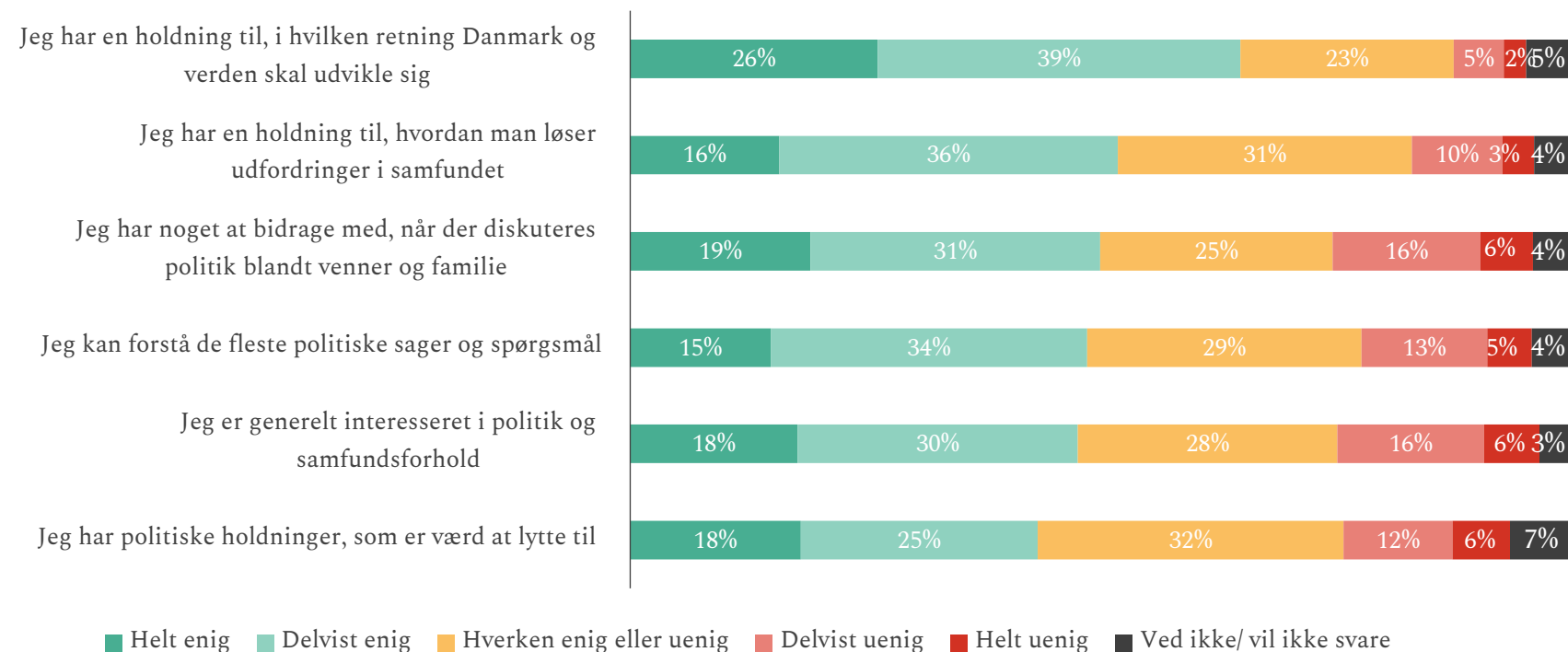
Den demokratiske selvtillid er faldet til niveauet fra før COVID-19

Mens antallet af unge med høj demokratisk selvtillid lå på hhv. 44% og 45% før COVID-19 i 2018 og 2019, så steg den til 53% i det første år af pandemien. Siden er tallet faldet løbende, og i 2023 er det 47% af unge, som har høj demokratisk selvtillid.

65% af unge har en holdning til, i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig – færre føler dog, at deres politiske holdninger er værd at lytte til

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

N: 16-25 år = 1.065

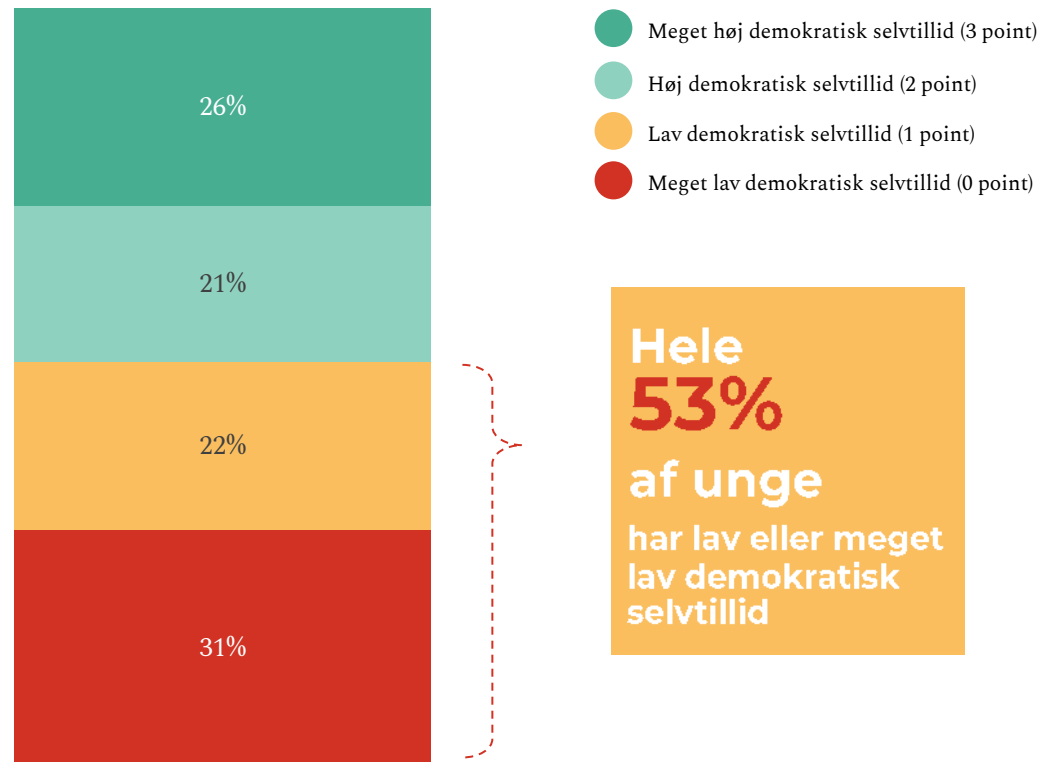
Over halvdelen af unge har en holdning til, hvordan man bør løse samfundets udfordringer (52%).

Omvendt står det mindre positivt til med følelsen af at være berettiget i debatten. Det er kun 43% af unge, som er direkte enige i, at de har politiske holdninger, som er værd at lytte til.

Mere end halvdelen af unge har lav demokratisk selvtillid – og for næsten en tredjedel er den demokratiske selvtillid meget lav

Demokratisk selvtillid blandt unge

N: 16-25 år = 1.065

Baseret på spørgsmålene til unges syn på politik og følelse af berettigelse til at deltage i samfundsdebatten er det muligt at udregne et demokratisk selvtillidsniveau for den enkelte.

Demokratisk selvtillid er vigtig for unges deltagelse i demokratiet. Unge med lav demokratisk selvtillid deltager således sjældnere i politiske aktiviteter og er fx i mindre grad medlem af en frivillig forening.

Definition af demokratisk selvtillid

Demokratisk selvtillid defineres som, at man er *helt* eller *delvist enig* i minimum to af nedenstående udsagn:

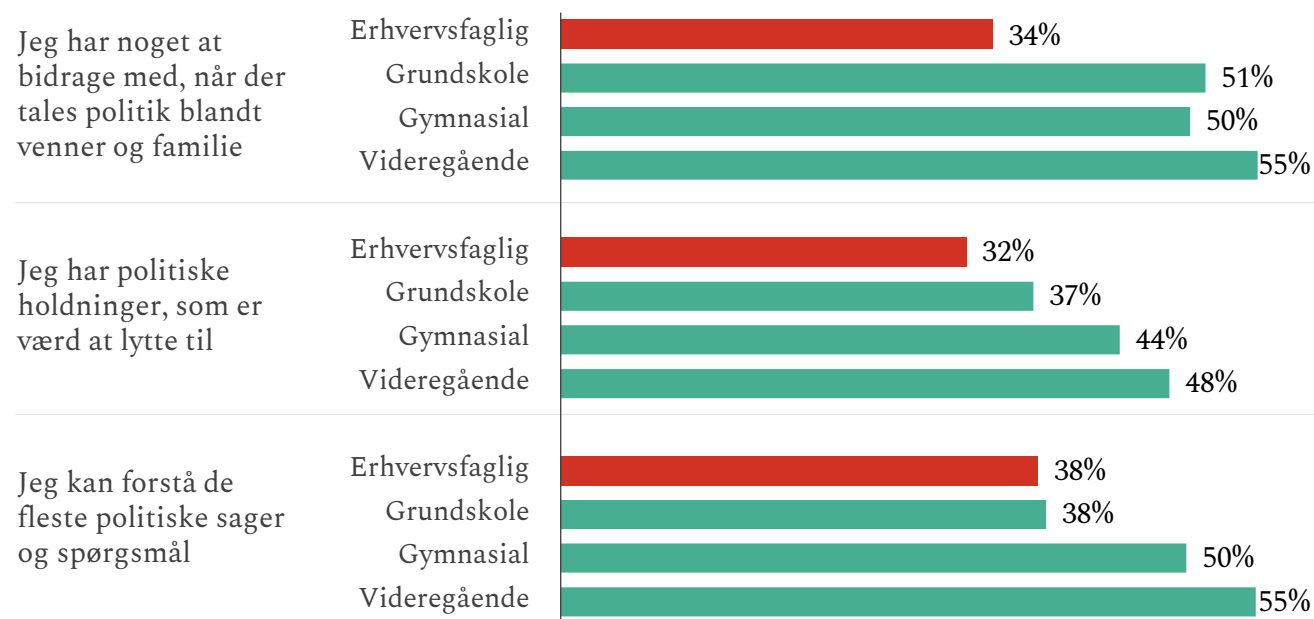
- 1) Jeg har noget at bidrage med, når der tales politik blandt venner og familie
- 2) Jeg har politiske holdninger, som er værd at lytte til
- 3) Jeg kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål

For hvert udsagn en respondent erklærer sig enig tildes ét point. En ung, som erklærer sig enig i 2 udsagn har således høj demokratisk selvtillid, mens en som ikke erklærer sig enig i nogen udsagn har meget lav demokratisk selvtillid.

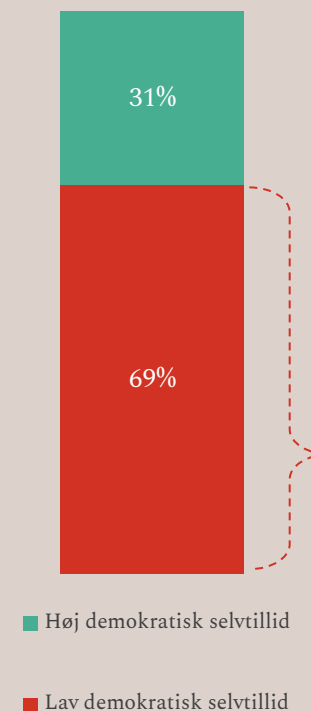
Den demokratiske selvtillid er særligt lav blandt unge, som har eller er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid fordelt på uddannelse

N: 16-25 år = 1.065

Demokratisk selvtillid blandt unge der har eller er i gang med en erhvervsfaglig udd.*

Unge med eller på erhvervsfaglige uddannelser føler sig særligt udfordret i politiske samtaler med andre samt i at have politiske holdninger, som er værd at lytte til.

69% af unge med eller på en erhvervsuddannelse har lav demokratisk selvtillid

“

Det er vigtigt at ‘gøre’ demokrati – ikke blot høre om det. Hvis man fx går på en skole, hvor lærerne aldrig spørger, hvad eleverne synes, og man derefter kommer ud i lære, hvor der er et klart hierarki. Hvis man så kombinerer det med en følelse af, at samfundet ikke synes, at ens arbejde eller uddannelse er ”fin nok”, hvordan skal man så føle, at man har holdninger, der er værd at lytte til?”

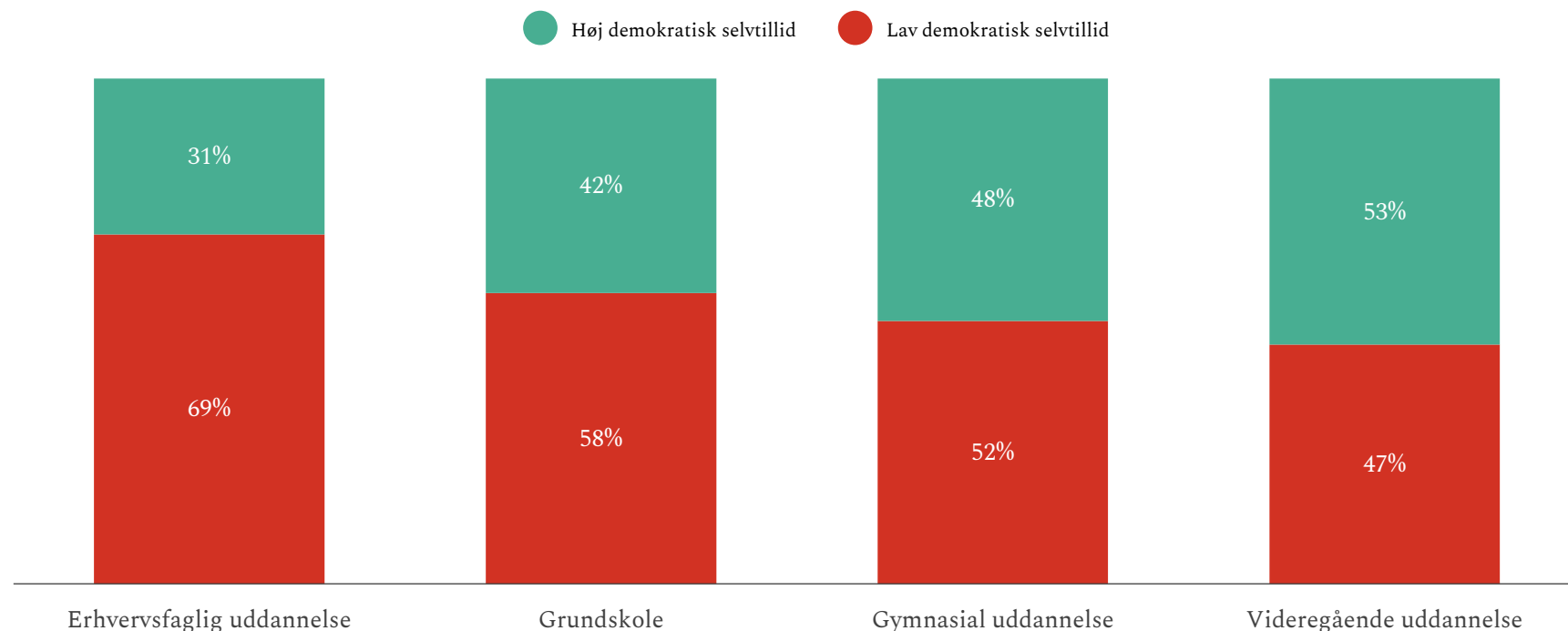
”

Mand, 18 år

Selvom udfordringerne er størst blandt unge med erhvervsfaglig uddannelse, er lav demokratisk selvtillid generelt et problem blandt unge

Demokratisk selvtillid blandt unge fordelt på uddannelse

N: 16-25 år = 1.065

Den lave demokratiske selvtillid er en tværgående udfordring hos alle unge.

Blandt unge, hvor grundskolen er højeste uddannelsesniveau, har 58% lav demokratisk selvtillid. Blandt unge med gymnasial eller videregående uddannelse er niveauet generelt højere, men alligevel har hhv. 52% og 47% lav demokratisk selvtillid.

Unge med gymnasial eller videregående uddannelser føler i højere grad end unge med erhvervsfaglige uddannelser, at de er i stand til at diskutere politik med venner og familie. På lignende vis føler de i højere grad, at de kan forstå politiske sager og spørgsmål.

“

Jeg synes, der er en diskurs om, at unge ikke ved nok og derfor ikke skal tages seriøst. Når en ung udtaler sig offentligt, får de at vide af ældre, at de ikke skal udtale sig, fordi de ikke ved nok. Det kan ødelægge ens demokratiske selvtillid, hvis man udtaler sig, og så bliver ens holdninger nedgraderet, fordi man er ung.

Har man en høj selvtillid i forvejen, så kan man måske godt holde til de her nedture, men unge med en lav selvtillid kan blive usikre og miste modet og lysten til at deltage i demokratiet.

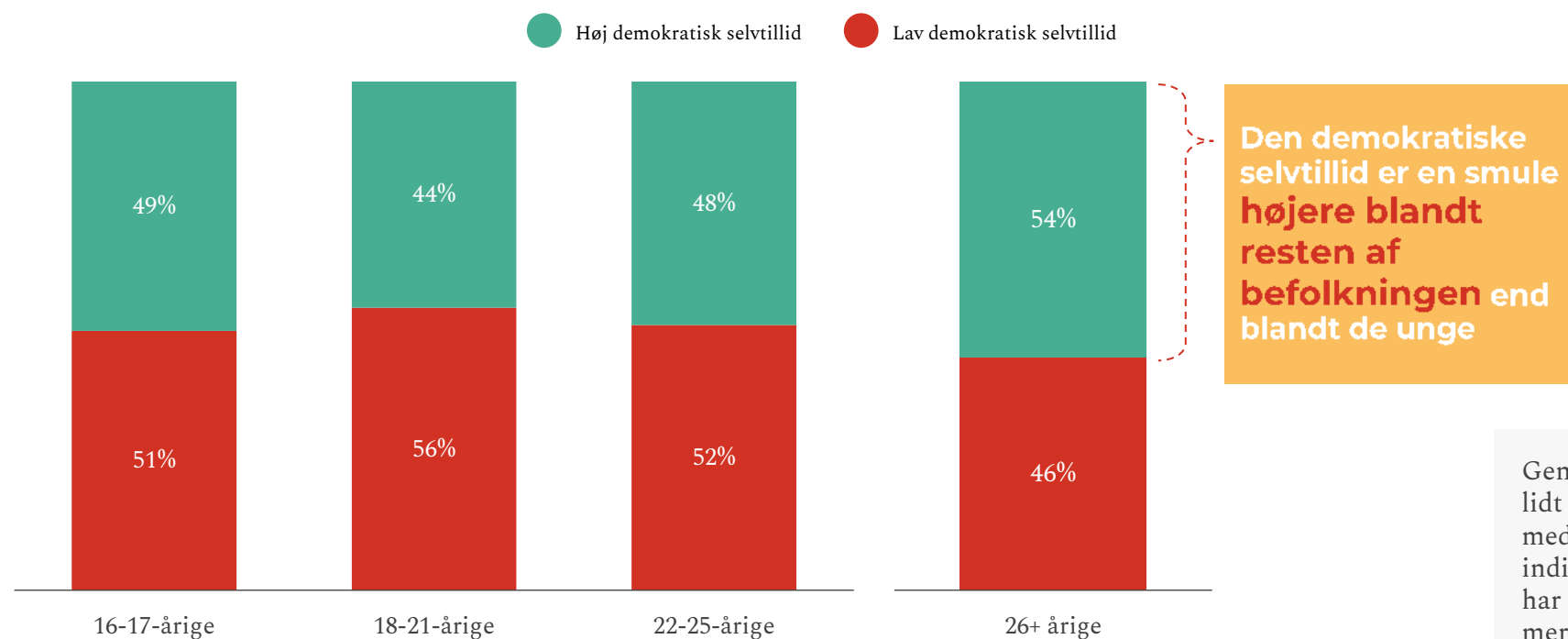
”

Mand, 19 år

De 18-21 årige har lavest demokratisk selvtillid, men unge har generelt en lidt lavere demokratisk selvtillid sammenlignet med resten af befolkningen

Demokratisk selvtillid blandt unge sammenlignet med resten af befolkningen

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

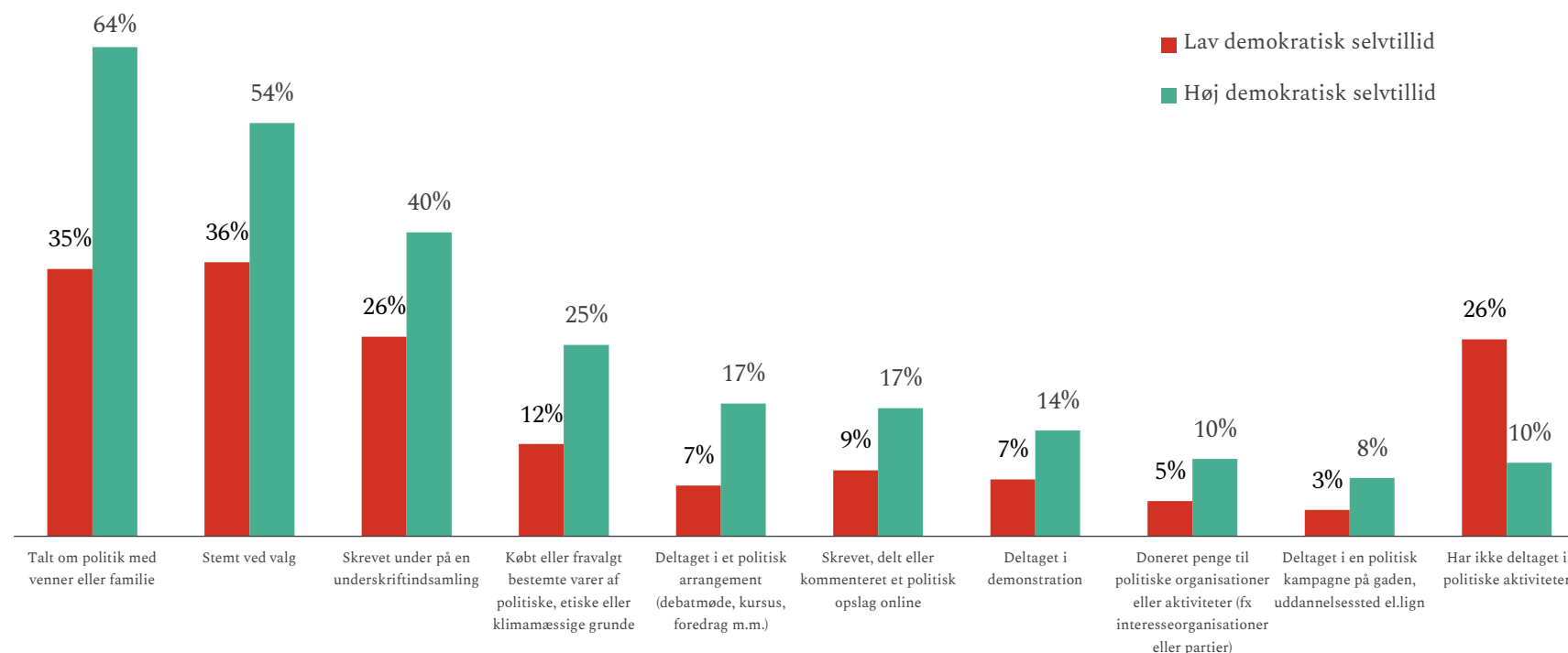

Generelt er den demokratiske selvtillid lidt lavere blandt unge sammenlignet med resten af befolkningen. På tværs af indikatorerne for demokratisk selvtillid har resten af befolkningen da også lidt mere tro på, at de har noget at bidrage med i politiske diskussioner og at de har holdninger, der er værd at lytte til.

Det politiske aktivitetsniveau er højere blandt unge med høj demokratisk selvtillid end blandt unge med lav demokratisk selvtillid

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du inden for de seneste 12 måneder deltaget i?

N: 16-25 år = 1.065

Den demokratiske selvtillid har indflydelse på, hvor meget og hvilke aktiviteter unge deltager i.

26% af unge med lav demokratisk selvtillid har ikke deltaget i nogen politiske aktiviteter det seneste år. For unge med høj demokratisk selvtillid gælder det kun 10%.

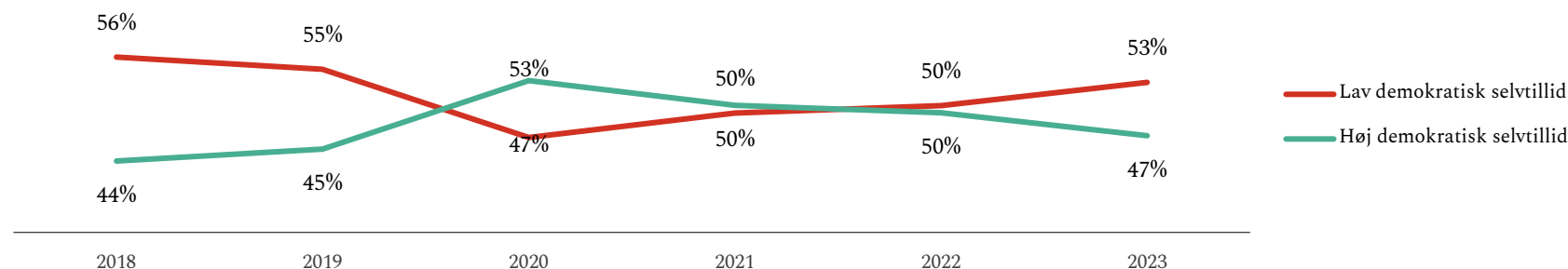
Lignende har 64% af unge med høj demokratisk selvtillid talt om politik med venner eller familie, mens det kun gælder 35% af unge med lav demokratisk selvtillid.

Forskellen mellem unge med høj og lav demokratisk selvtillid går således igen på tværs af alle typer af aktiviteter.

Den demokratiske selvtillid blandt unge steg under de første år med COVID-19 pandemien, men er nu faldet til niveauet fra før pandemien

Udvikling i demokratisk selvtillid blandt unge over tid

N (16-25 år): 2018 = 519, 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065

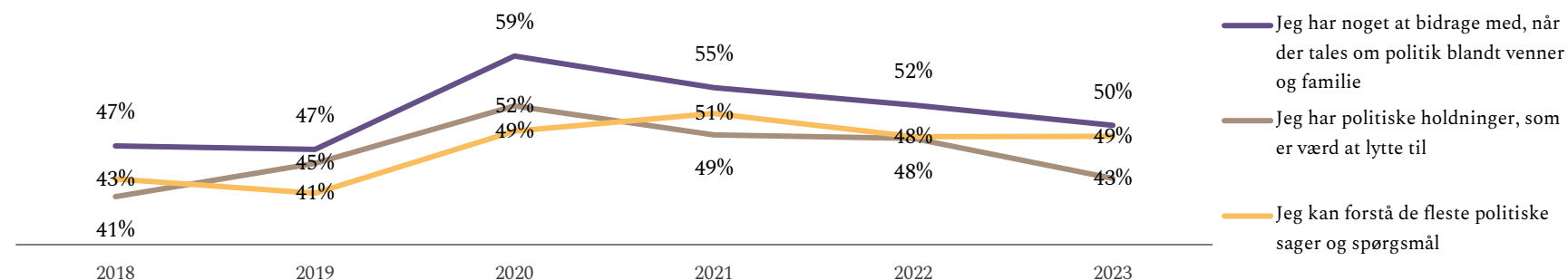

Forklaringen på stigningen under pandemien skal findes i, at flere unge erklærede sig enige i, at de havde noget at bidrage med i politiske diskussioner, at de oplevede at have holdninger, som var værd at lytte til og at de kunne forstå politiske sager.

Stigningen og det senere fald skyldes sandsynligvis, at COVID-19 var en meget højpåklæret tid med stor indvirkning på de flestes liv – og særligt unges pga. nedlukning af gymnasier og uddannelser samt begrænsning af social kontakt.

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid over tid

N (16-25 år): 2018 = 519, 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065

POLITISKE DAGSORDENER

Unge ønsker politisk prioritering af unges trivsel

For andet år i træk i demokratianalysen sætter omkring 25% af unge *unges trivsel* som et af de vigtigste områder på den politiske dagsorden. Til sammenligning peger kun 14% af resten befolkningen på unges trivsel, som en vigtigt dagsorden.

Flest unge peger derudover på klima og grøn energi (35%) samt sundhed og sygehuse (34%), som de vigtigste områder politikerne bør tage sig af.

Unge prioriterer i endnu højere grad end før en ung kandidat, når de skal stemme

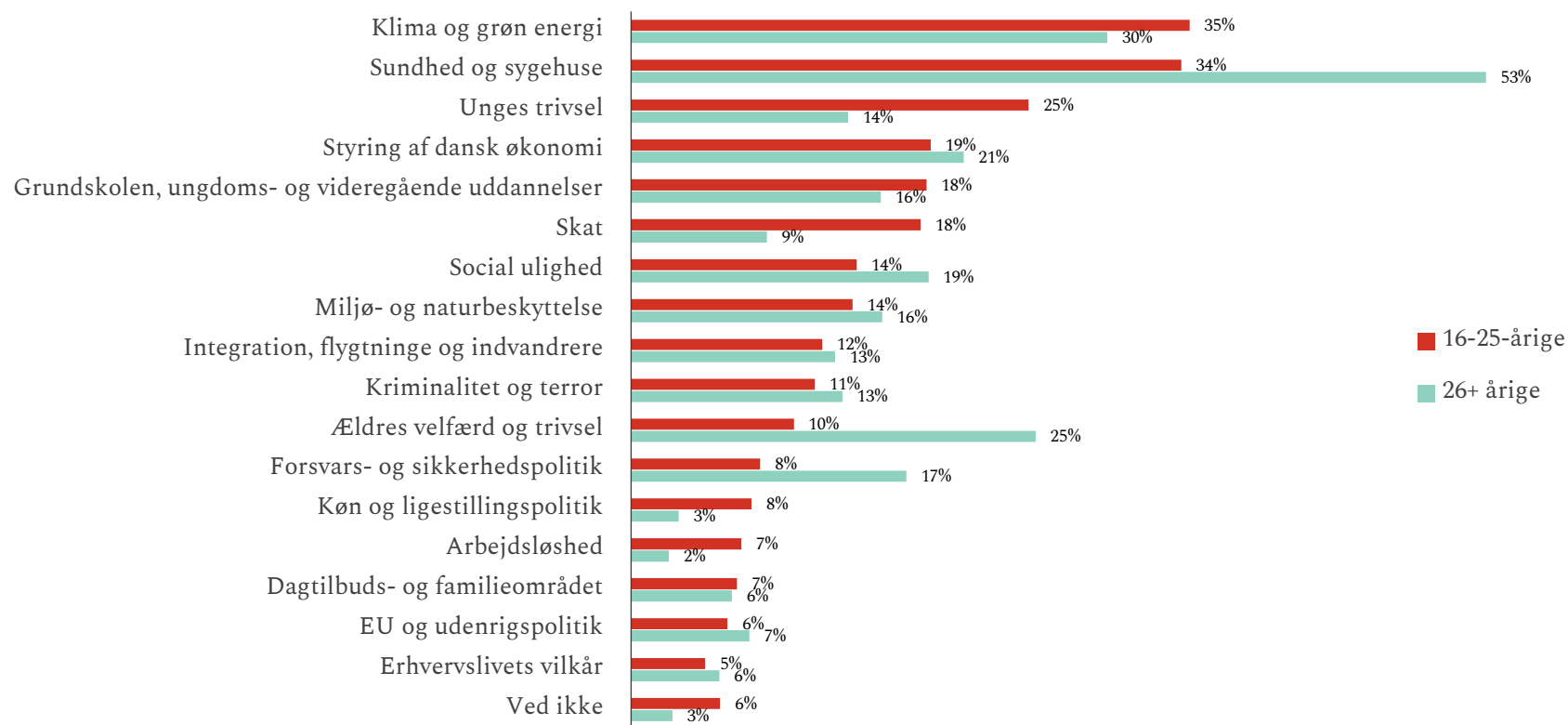
Mere end halvdelen af unge prioriterer at stemme på en kandidat under 30 år (52%), når de sætter kryds i stemmeboksen til fx folketingsvalg.

Samtidig er det kun 20% af unge, som *slet ikke* prioriterer, at kandidaten er ung, når de skal vælge.

Unge politiske dagsordener følger i vid udtrækning resten af befolkningen – dog prioriteres to forskellige målgrupper, når det omhandler trivsel

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

Mens resten af befolkningen er ekstra optaget af sundhed og sygehuse (53%), er unge i højere grad optaget af unges trivsel (25%). På lignende vis vælger 25% af de 26+ årige ældres velfærd og trivsel som deres vigtigste dagsorden, mens det kun gælder 10% af unge.

Også klima og grøn energi vægtes højere af unge (35%) sammenlignet med resten af befolkningen (30%).

“

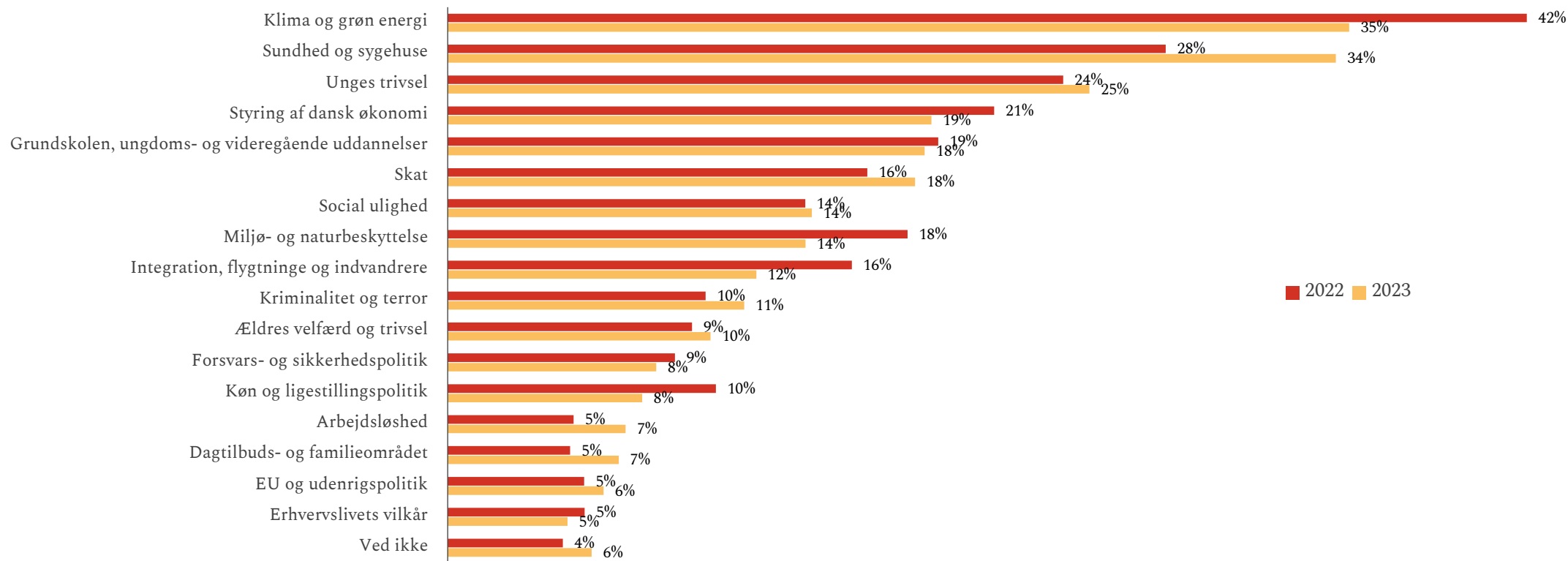
Det er vigtigt for mig, at politikerne har fokus på unges mistrivsel. Men politikerne skal huske, at unges mistrivsel er et symptom på noget andet i vores samfund, som ikke fungerer. Fx klima som stresser mange unge, informationsoverload osv.”

Kvinde, 23 år

Unge prioriterer stadig klima og grøn energi højest på den politiske dagsorden, men sundhed og sygehuse er nu højere prioriteret end tidligere

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2022 = 653

“

Klima fylder meget. Jeg tror, rigtig mange unge er bekymrede for vores planet. Det er lidt bare blevet os unge, der skal løse klimakrisen. Vi har ikke bedt om det, men vi har fået ansvaret, for politikerne taler om klima, men de handler ikke.

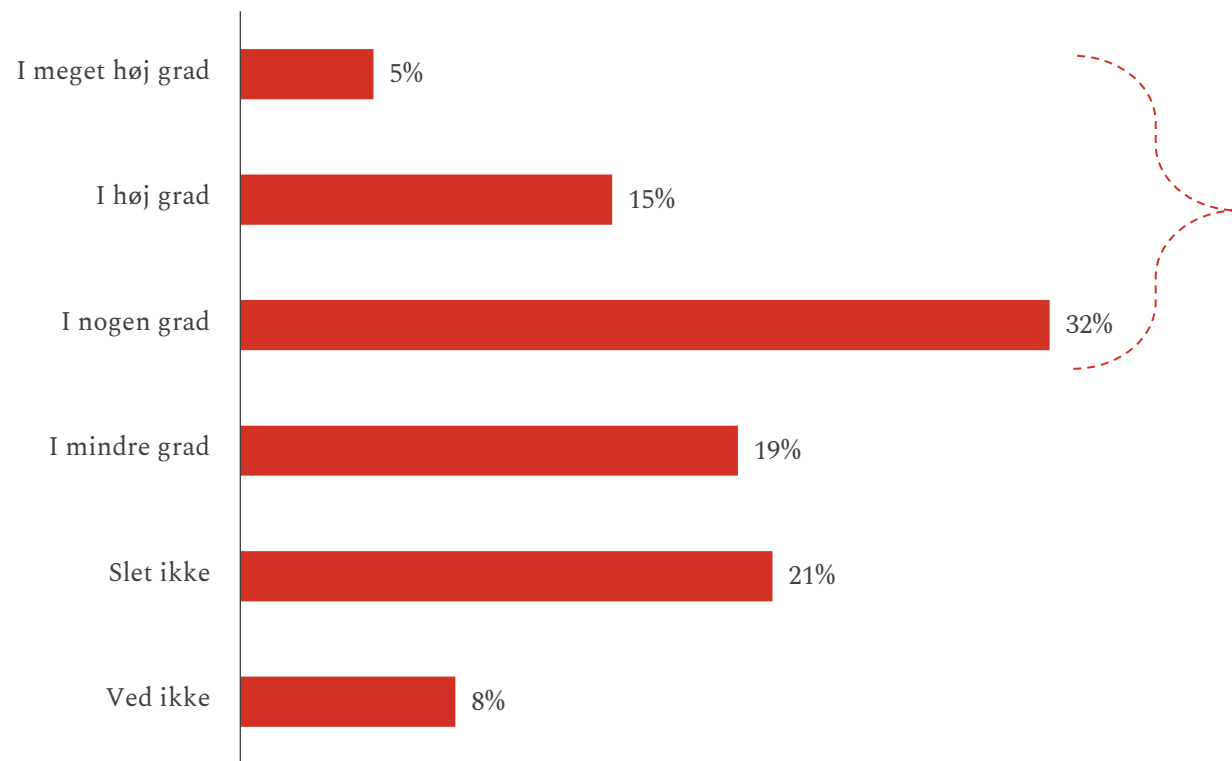
”

Kvinde, 19 år

Kandidatens alder har stor betydning for mange unge, når de går i stemmeboksen – det modsatte er tilfældet for resten af befolkningen

I hvilken grad er det en prioritet for dig, at en kandidat er ung (under 30 år), når du skal vælge, hvilken kandidat du vil stemme på?¹

N: 16-25 år = 1.065

Hele **52%** af unge prioriterer en ung kandidat, når de stemmer.

Kun 21% af unge angiver, at de *slet ikke* prioriterer, at kandidaten er ung.

“

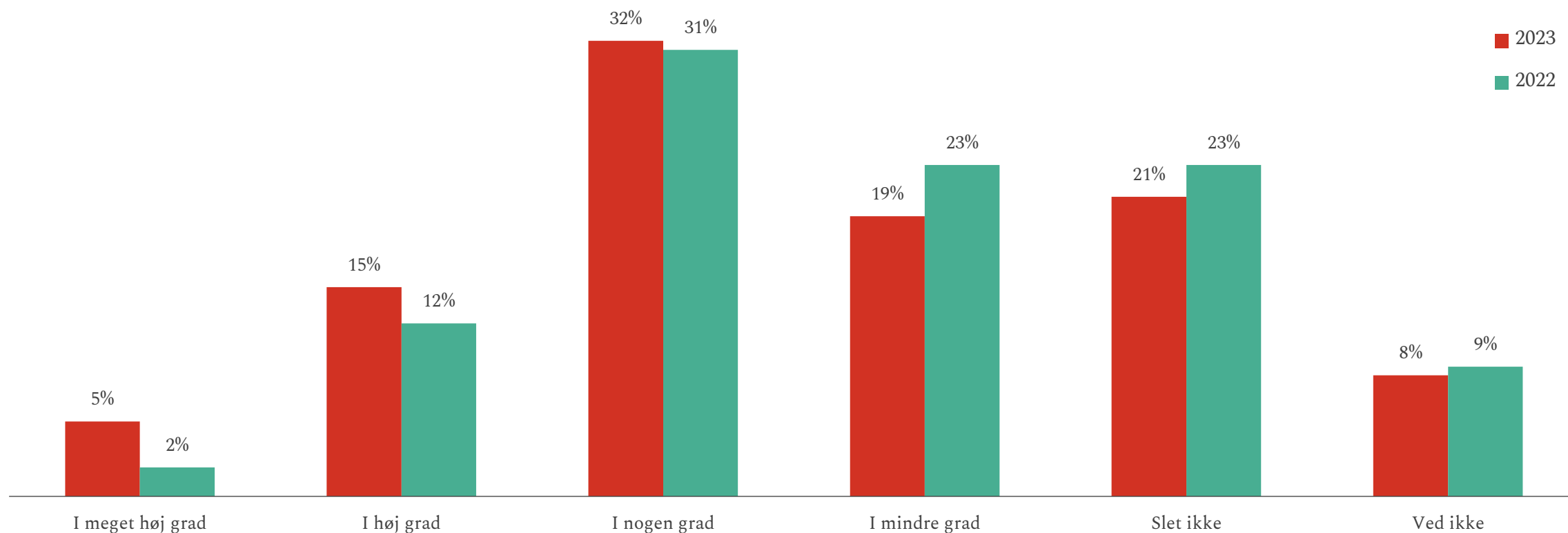
Jeg mener, det er en grundsten for at få unge til at stemme, at der er en ung kandidat at stemme på. Uanset hvor meget en 40-årig siger, de går op i unge, så har de nogle andre synsvinkler. Hvis man har en ung kandidat, kan man bedre lave politikker, der rammer unge, fordi de kender målgruppen bedre.”

Kvinde, 23 år.

Flere unge i 2023 anser det som en prioritet for dem at stemme på en ung kandidat sammenlignet med i år 2022

I hvilken grad er det en prioritet for dig, at en kandidat er ung (under 30 år), når du skal vælge, hvilken kandidat du vil stemme på?¹

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2022 = 653

UNGES TILLID TIL DEMOKRATISKE INSTITUTIONER

TILLID TIL DEMOKRATISKE INSTITUTIONER

Unge har størst tillid til domstolene og demokratiet

Målt på tværs af syv typer af demokratiske institutioner er unges tillid størst til domstolene og demokratiet generelt.

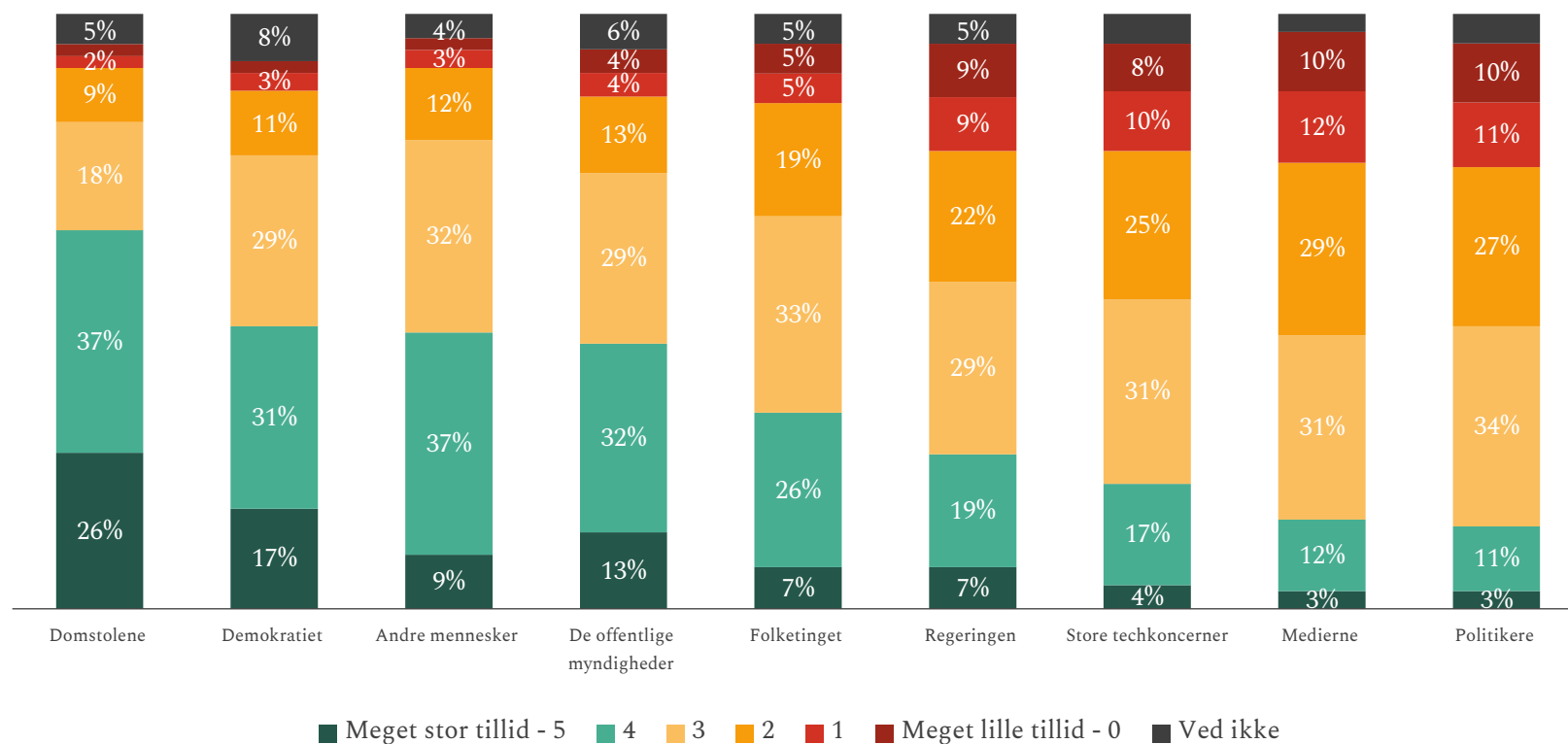
Selvom unges tillid til store tech-koncerner er lav, så er tilliden lavere til politikerne og medierne

Kun 48% af unge har i udstrakt grad tillid til politikere, hvilket er lavere end unges tillid til tech-koncerner såsom Google, Apple og Facebook/Meta, som ligger på 52%. Dette tal er markant højere end resten af befolkningen (39%)

Unge har mest tillid til domstolene og demokratiet – og mindst til medier, politikere og store tech-koncerner

Hvor stor eller lille tillid har du til følgende institutioner og grupper i almindelighed?

N: 16-25 år = 1.065

Unge har mest tillid til væsentlige institutioner og grupper i samfundet fordeler sig således, at 82% af unge har tillid til domstolene og 77% til demokratiet.

Omvendt angiver færrest unge at have tillid til politikere (48%) og dernæst til medierne (46%) og store tech-koncerner (52%)

Dog er det et fåtal, der udviser meget stor eller stor tillid til væsentlige institutioner.

“

Jeg tror ikke, tech giganterne gør noget godt for demokratiet, selvom de ikke nødvendigvis har en intention om det. Tech giganternes interesser konflikter bare med demokratiets interesser. Eksempelvis misinformation og promovring af visse kandidater under valghandlinger.

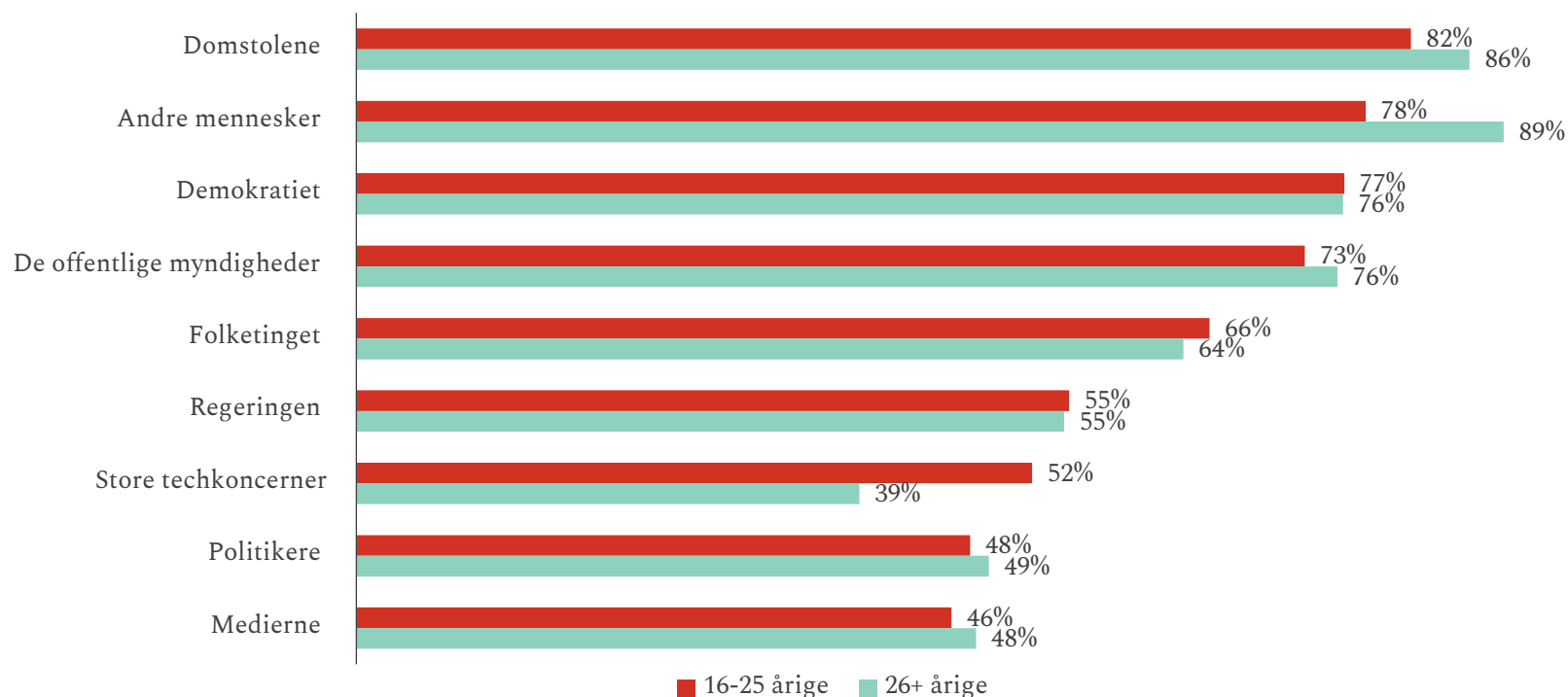
”

Mand, 19 år

Unge tillid til demokratiske institutioner følger i vid udstrækning den øvrige befolkning – dog med enkelte forskelle

Hvor stor eller lille tillid har du til følgende institutioner og grupper i almindelighed?*

N: 16-25 år = 1.065

Unge tillid til de forskellige demokratiske institutioner følger i høj grad den øvrige befolknings tillid.

Der er en mindre forskel i tilliden til andre mennesker, hvor unge generelt har lidt lavere tillid end resten af befolkningen. Omvendt har unge højere tillid til store Tech-koncerner.

“

Jeg har tillid til vores demokrati, men jeg har en idé om, at vi altid har været – og skal være bekymret for vores demokrati. Vi skal kæmpe for det og ikke tage det for givet. Men jeg tror også på, at vi vil hinanden og samfundet så meget, at vi lykkes.”

Kvinde, 23 år

HOLDNING TIL DEBATTEN ONLINE OG DIGITAL ADFÆRD

HOLDNING TIL DEBATTEN ONLINE OG DIGITAL ADFÆRD

Halvdelen af alle unge bekymrer sig for misinformation online

Selvom unge i mindre grad end resten af befolkningen er bekymrede for misinformation og dens påvirkning af det danske samfund, er halvdelen af unge enten helt enig eller delvist enig i bekymringen for misinformation.

Unge forholder sig kritisk til, hvordan de fremstår på sociale medier, men få kender deres rettigheder

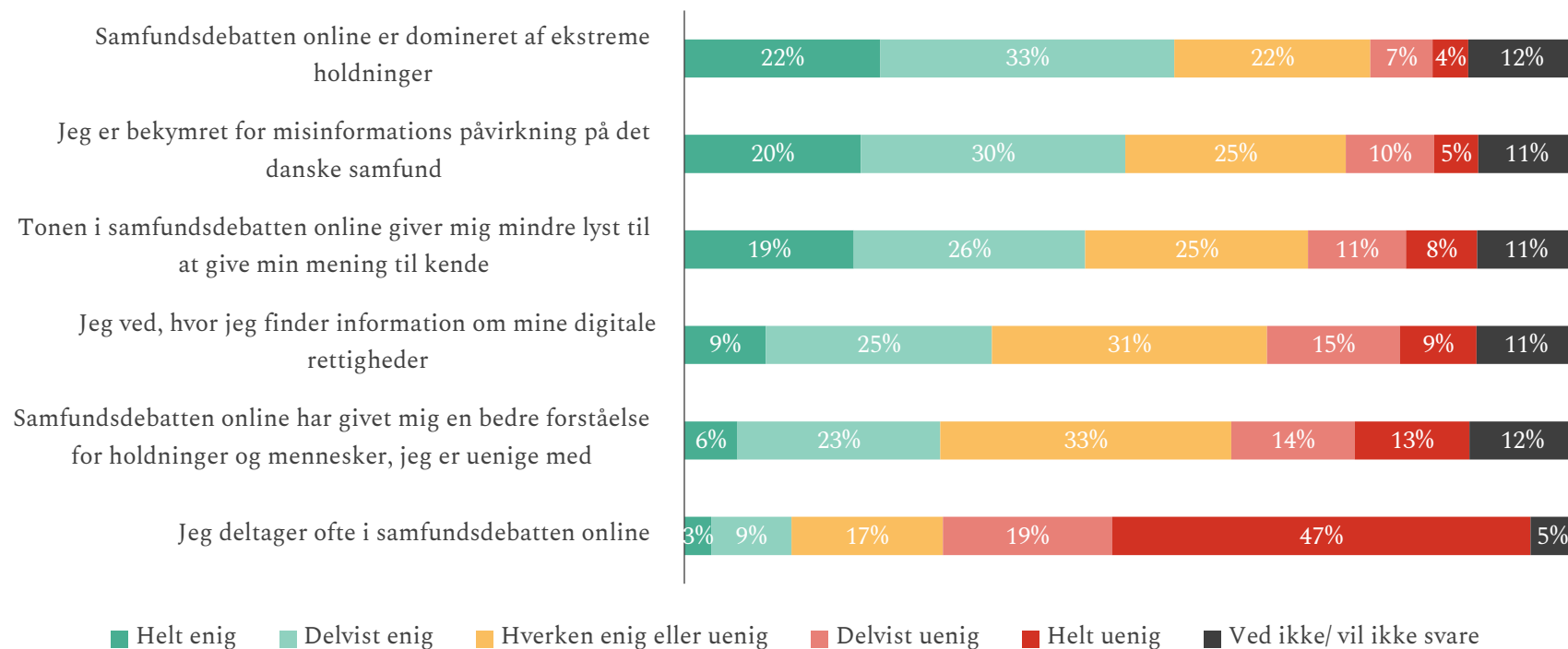
Omkring 2 ud af 3 unge forholder sig både kritisk til, hvem der kan se indholdet af deres profiler online, samt hvordan det de deler online fremstiller dem.

Modsat kniber det for unge med at vide, hvilke rettigheder de har på forskellige platforme online – kun cirka en tredjedel forholder sig til deres rettigheder og ved, hvor de kan finde dem.

Halvdelen af unge er bekymrede for konsekvenserne af misinformations påvirkning på det danske samfund

Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål?

N: 16-25 år = 1.065

55% af unge oplever, at samfundsdebatten online er domineret af ekstreme holdninger. For 45% af unge betyder tonen, at de har mindre lyst til at deltage i samfundsdebatten online.

Det er desuden iøjnefaldende, at det kun er 12% af unge, som ofte deltager i samfundsdebatten online - mens hele 66% af unge erklærer sig delvist eller helt uenige i, at de ofte deltager i samfundsdebatten online.

“

Jeg er bekymret, men jeg er ikke rædselsslagen for misinformation. Der er flere unge, som bruger deres tid online og får information på sociale medier. Det bekymrer mig, hvad det betyder for deres demokratiske dannelse. Sandhed er så vigtigt for et demokrati.

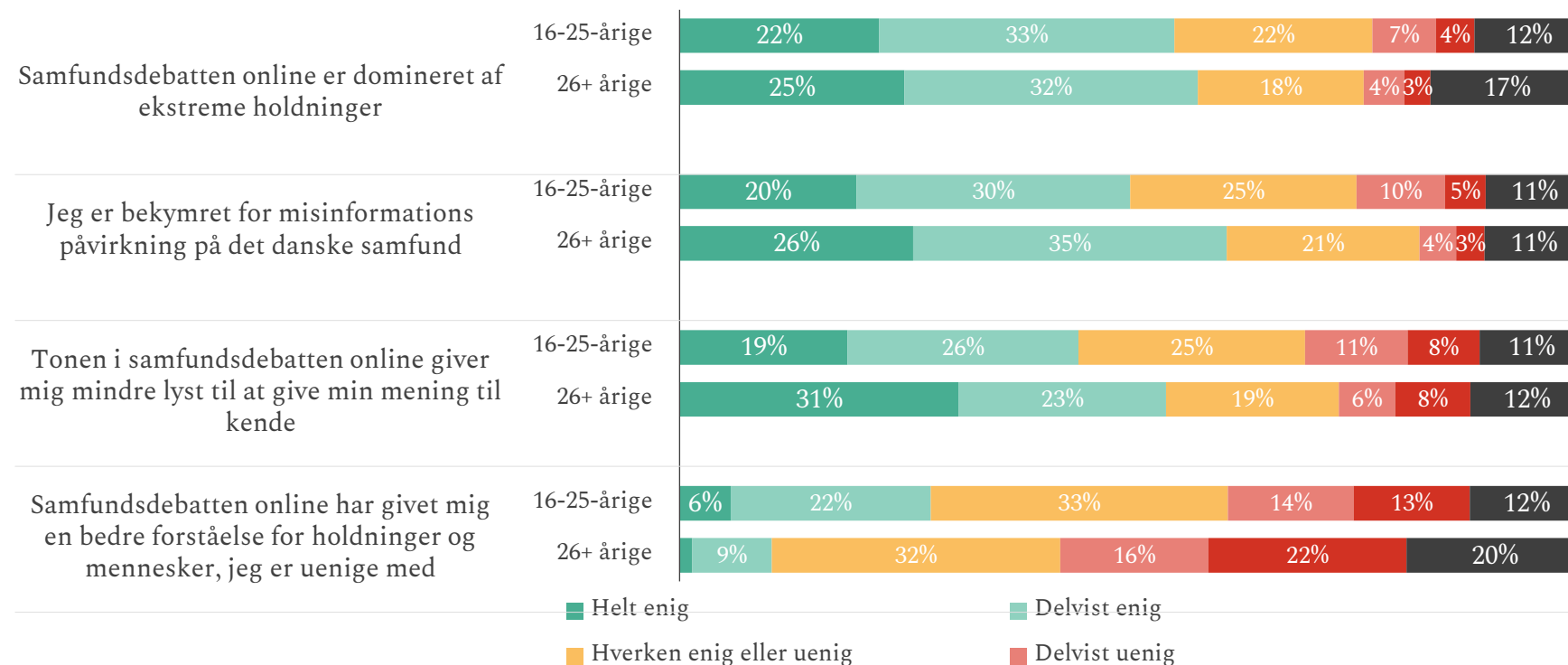
”

Mand, 18 år

Unge mener i højere grad end den øvrige del af befolkningen, at debatten online giver dem en forståelse for holdninger og mennesker, de er uenige med

Hvor enig er du i følgende udsagn?

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

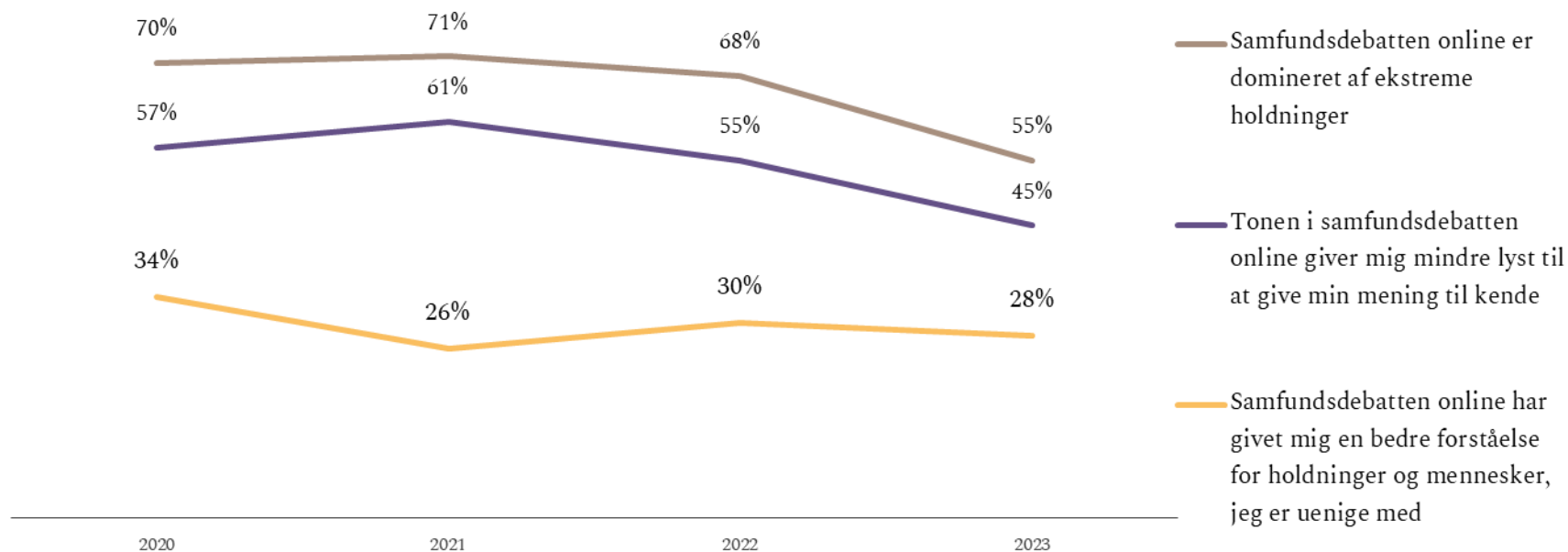
Samfundsdebatten online kan skabe indblik i andre menneskers ageren. 28% af unge oplever nemlig at have fået en bedre forståelse, mens det omvendt kun gælder 10% af resten af befolkningen.

På trods af dette er det overordnede billede på tværs af alder stadig, at samfundsdebatten online er domineret af ekstreme holdninger, og at en stor del af både unge og resten af befolkningen har mindre lyst til at deltage i debatten pga. tonen.

Selvom unge i højere grad mener, at samfundsdebatten online har givet dem en bedre forståelse for holdninger og mennesker, de er uenige med, så var tallet lidt højere i 2020

Unge, som er enige i udsagn vedr. deres syn på debatten online

N: 16-25 år = 1.065

Ved to ud af de tre udsagn går udviklingen i en positiv retning, da der var flere unge i 2020-2022 (ca. 70%), som havde en følelse af, at debatten online var domineret af ekstreme holdninger, hvis vi sammenligner med 2023 (55%).

Nogenlunde samme udvikling ses ift. unge, som oplever en mindre lyst til at deltage i samfundsdebatten online pga. tonen. (61% i 2021 og 45% i 2023).

En sandsynlig årsag kan være COVID-19 pandemien. I denne periode var debatten mere polariseret, hvilket kan have betydning for besvarelserne.

Andelen af unge, som har fået en bedre forståelse for andres holdninger, er faldet en smule siden 2020.

“

Jeg deltager ikke rigtig i samfundsdebatten online, da jeg er lidt bange for at blive misforstået eller at blive set som en "Facebookkriger" af venner og bekendte. Jeg kan derudover være bekymret for, at når samtalen ikke lykkes online, så risikerer man at blive endnu mere polariseret. En god diskussion i virkelighedens verden ender typisk godt, selvom man er uenig. I det digitale rum kan man risikere at stå endnu længere væk fra hinanden efter en samtale.

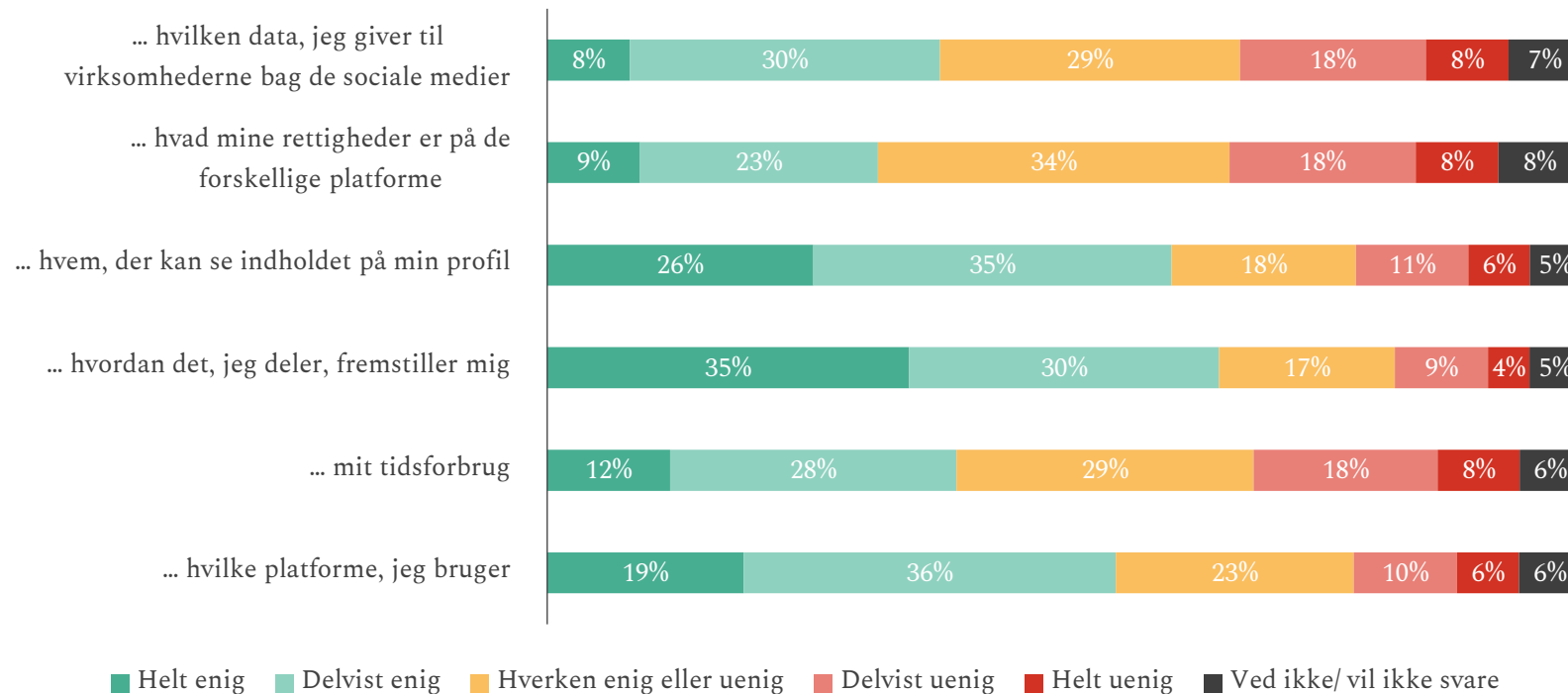
”

Kvinde, 23 år

På sociale medier forholder unge sig mest til, hvordan de fremstår og knap så meget til, hvad deres adfærd betyder ift. deling af data og rettigheder

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om din adfærd på sociale medier: "På sociale medier forholder jeg mig til..."

N: 16-25 år = 1.065

Unge er mest optaget af, hvad de deler, og hvem der kan se indholdet (hhv. 65% og 61%). Det er også kun 2 ud af 5 unge, som aktivt forholder sig til deres tidsforbrug.

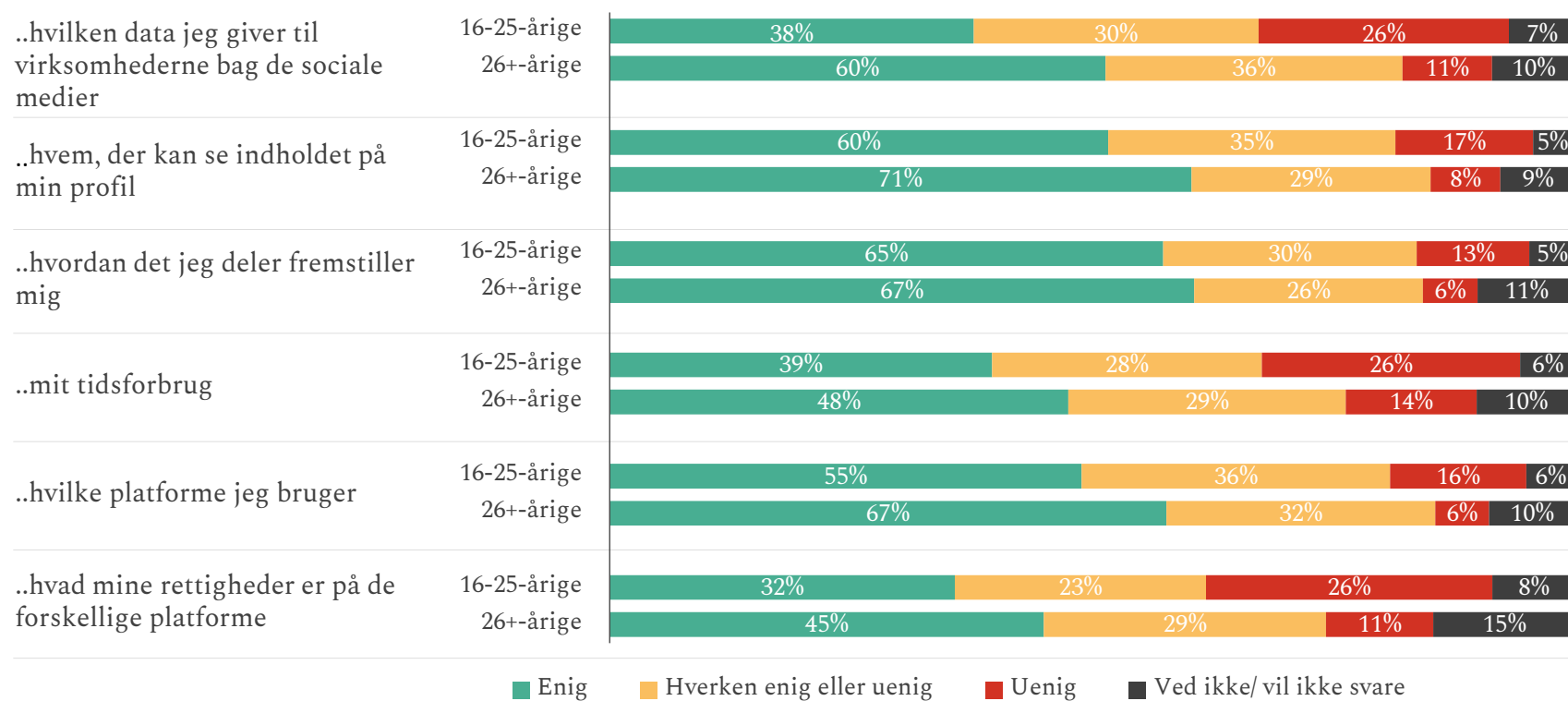
Unge er mindre opmærksomme på de bagvedliggende faktorer ift. deres adfærd på sociale medier. Fx er det kun knap hver tredje, som forholder sig til, hvilken data de deler (38%), og hvilke rettigheder de har på forskellige platforme (32%).

Unge er dog alligevel opmærksomme på, hvilke platforme de bruger. Mere end halvdelen erklærer sig enige i, at de forholder sig til, hvilke platforme de er på (55%).

Unge er mindre bekymrede for deres adfærd på sociale medier og forholder sig mindre til både rettigheder, forbrug og datadeling

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om din adfærd på sociale medier: "På sociale medier forholder jeg mig til..."

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

Unge er noget mindre bekymrede for, hvilken data de giver til virksomhederne bag de sociale medier (38%), og hvem der kan se indholdet på deres profil (60%) end den øvrige del af befolkningen (hhv. 60% og 71%).

Uddannelse og viden omkring sociale medier er dog ikke kun relevant for unge. Selvom befolkningen over 25 år er bedre til at forholde sig til, hvilke rettigheder de har på sociale medier (45%), er der stadig mange, som ikke forholder sig til det – ligesom det er tilfældet for unge (32%).

BEKYMRING FOR FREMTIDEN

BEKYMRING FOR FREMTIDEN

Kriser fylder i unges hverdag, og mange er bekymrede

Inflation, unges stigende mistrivsel, klimakrise og krig i Europa. Kriserne er mange, og de bekymrer unge. Langt de fleste unge angiver, at de forskellige kriser bekymrer dem i nogen grad, i høj grad eller i meget høj grad. Det er særligt den stigende inflation og unges mistrivsel, som bekymrer unge.

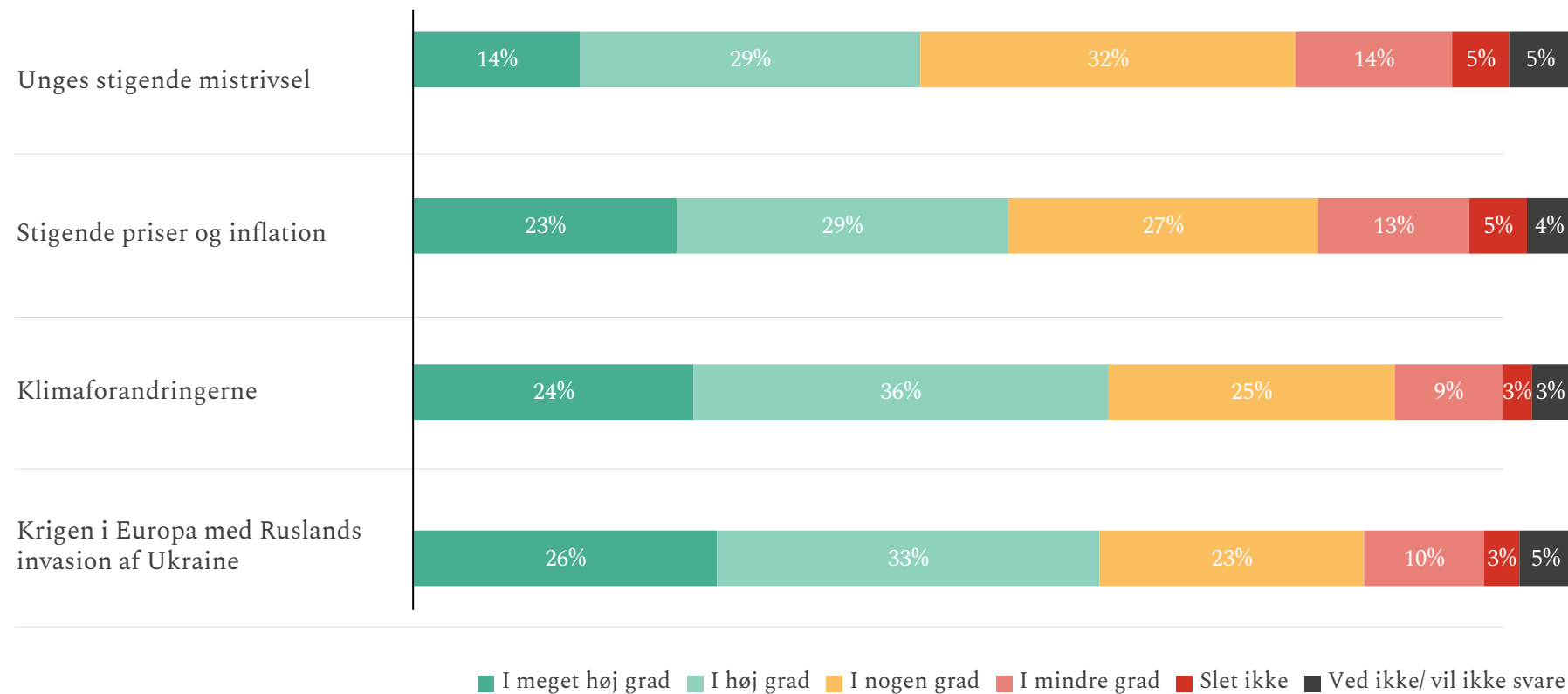
Også bekymringer i det nære fylder hos unge

Det er ikke kun kriser på de store linjer, som bekymrer unge. Også i det nære er mange unge bekymret. Langt de fleste unge bekymrer sig for, om de i fremtiden kan få tid og råd til at rejse, dyrke fritidsinteresser og få en familie. Bare det at kunne komme ind på boligmarkedet bekymrer unge. Alligvel forventer 67%, at de i fremtiden alligvel kan leve det liv de drømmer om.

Unge bekymrer sig i udbredt grad for de store udfordringer, som både verden og Danmark kæmper med i disse år

I hvor høj grad bekymrer du dig om følgende:

N: 16-25 år = 1.065

Unge bekymrer sig i høj grad både om klima (60%), Ruslands invasion af Ukraine (59%) og inflation (52%). Unges mistrivsel optager også mange unge.

Der er generelt et fåtal af unge, som ikke udtrykker bekymring for kriserne.

“

Jeg synes, det er svært ikke at være bekymret, når jeg er ung i en krisetid. Vi får jo hele tiden at vide, at der er kriser, og nyhedsmæssigt skildres de dårlige ting altid. Det kan godt blive så sortseende, at folk tror, det er tabt på forhånd. Jeg kunne godt bruge at høre om de små fremskridt, som jeg tror, også er der.

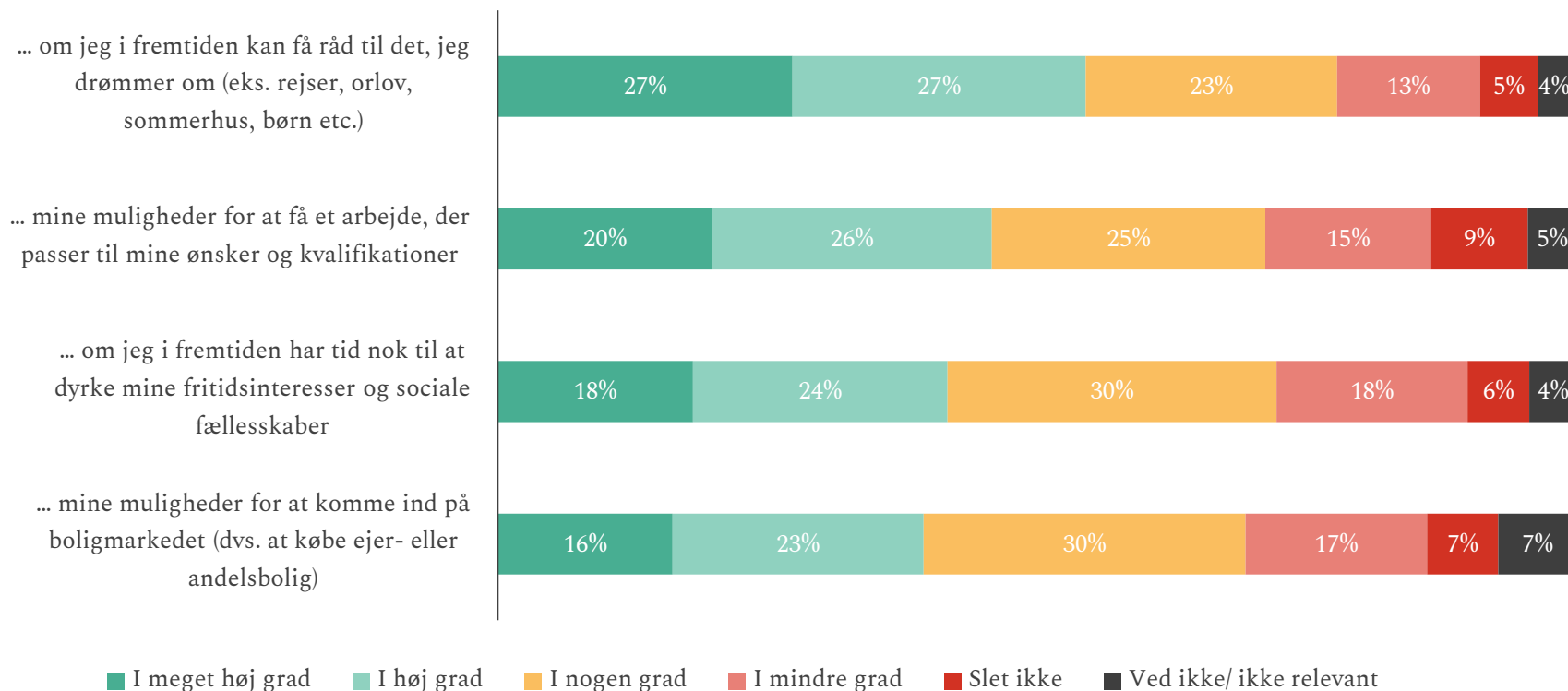
”

Kvinde, 17 år

Unge bekymrer sig også om det nære - og deres muligheder for at have tid og råd til deres drømme for fremtiden

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig: Jeg er bekymret for...

N: 16-25 år = 1.065

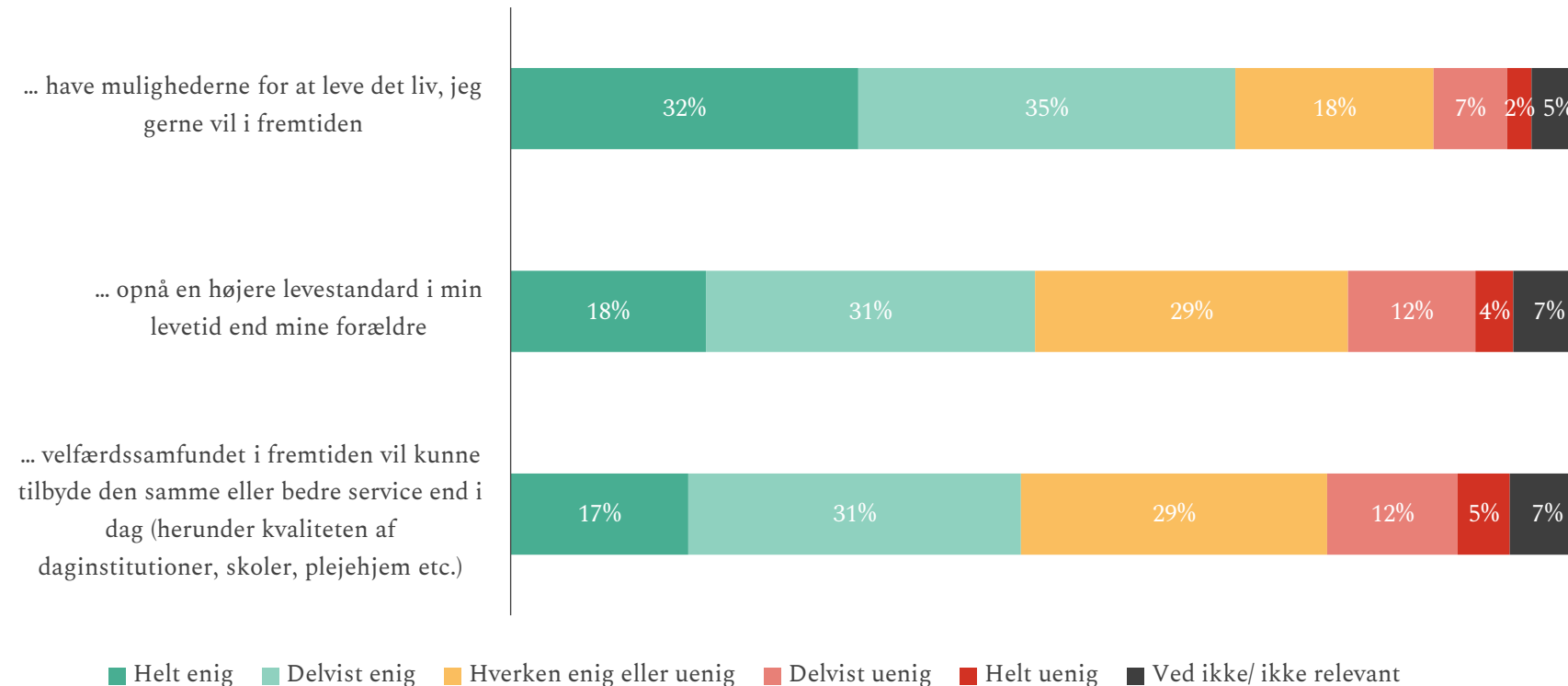
Mange unge er bekymrede for, at de i fremtiden vil få svært ved at få tingene til at hænge sammen – både når det gælder økonomi (54%), job (46%), tid til fritid og fællesskaber (42%) og bolig (39%).

Der er kun meget få, som slet ikke bekymrer sig for fremtiden. Generelt er flertallet af unge bekymrede i nogen eller højere grad.

Selvom bekymringerne er mange, forventer de fleste unge at kunne leve et godt liv i fremtiden

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig: Jeg forventer, at...

N: 16-25 år = 1.065

Selvom unge har bekymringer om både økonomi, bolig og job, så forventer et stort flertal af unge, at de i fremtiden kan leve det liv, de ønsker (67%).

Ligeledes forventer næsten halvdelen, at de kan opnå en højere levestandard end deres forældre (49%). På trods af velfærdssamfundets udfordringer er der stadig en tro på, at systemet kan levere en tilstrækkelig service i fremtiden (48%).

“

Jeg har brug for håb, ellers kan jeg ikke komme videre. Men jeg oplever, at jeg selv og andre unge ikke har så store ambitioner for fremtiden. Vi drømmer ikke så stort mere.

”

Kvinde, 19 år

BETYDNINGEN AF FORENINGSMEDLEMSKAB

BETYDNINGEN AF FORENINGSMEDLEMSKAB

Hver anden ung har været eller er medlem af en frivillig forening

I 2023 er det hver fjerde ung mellem 16 og 25 år, som er medlem af en frivillig forening. Det er noget under den øvrige befolkning, hvor 50% er medlem af en forening.

Derudover er det kun 25% af den øvrige befolkning, som hverken er eller har været medlem af en forening. Tilsvarende er det hele 50% af unge, som **aldrig** har været medlem af forening.

Den demokratiske selvtillid er højere blandt unge, som er medlem af en frivillig forening

Der er en positiv sammenhæng mellem unges foreningsmedlemsskab og deres demokratiske selvtillid. Unge, der er medlem, har generelt højere demokratisk selvtillid (54%) end unge, der ikke er foreningsmedlemmer (43%).

Politisk deltagelse er også mere udbredt blandt unge foreningsmedlemmer. Denne positive sammenhæng med foreningsmedlemskab ses på tværs af de politiske aktiviteter.

Opsamling på betydning af foreningsmedlemskab: Sammenligning af unge foreningsaktive og ikke foreningsaktive på forskellige tematikker

Medlem af en
forening (25%)

Ikke medlem af
en forening (75%)

54% har en høj demokratisk
selvtillid

86% har deltaget i
politiske aktiviteter

22% deltager ofte i
samfundsdebatten online

56% har udstrakt tillid til
politikere

43% har en høj demokratisk
selvtillid

78% har deltaget i
politiske aktiviteter

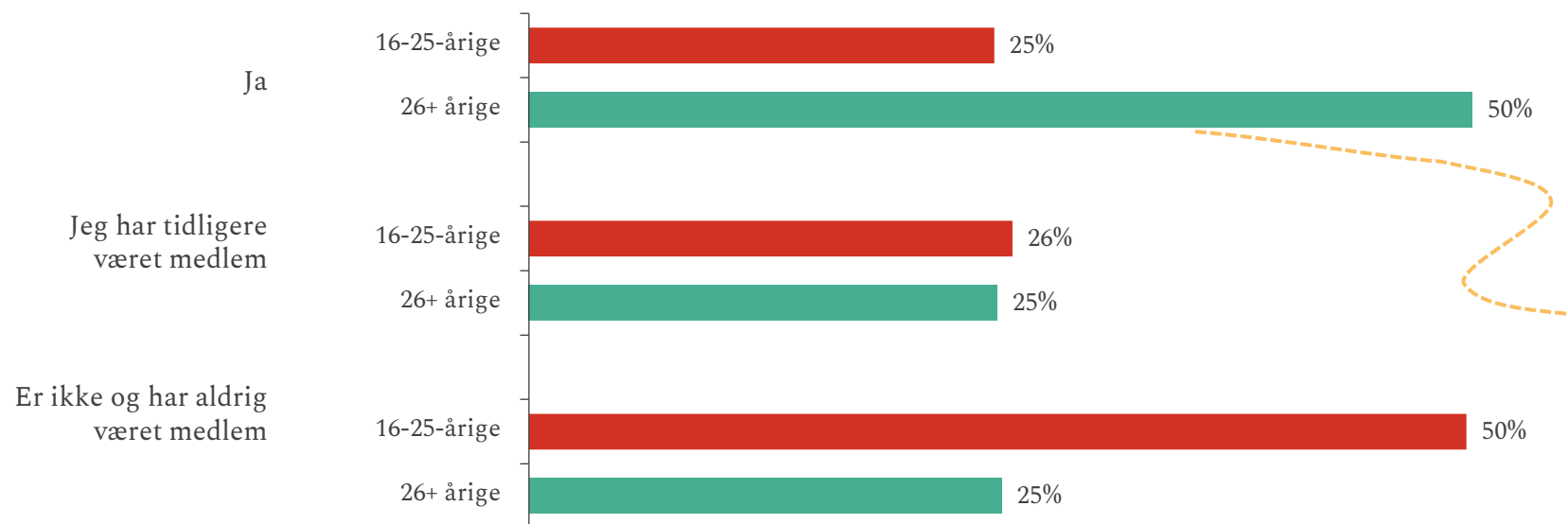
8% deltager ofte i
samfundsdebatten online

47% har udstrakt tillid til
politikere

Unge er underrepræsenteret i foreningerne sammenlignet med resten af befolkningen

Er du medlem af en frivillig forening?¹

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

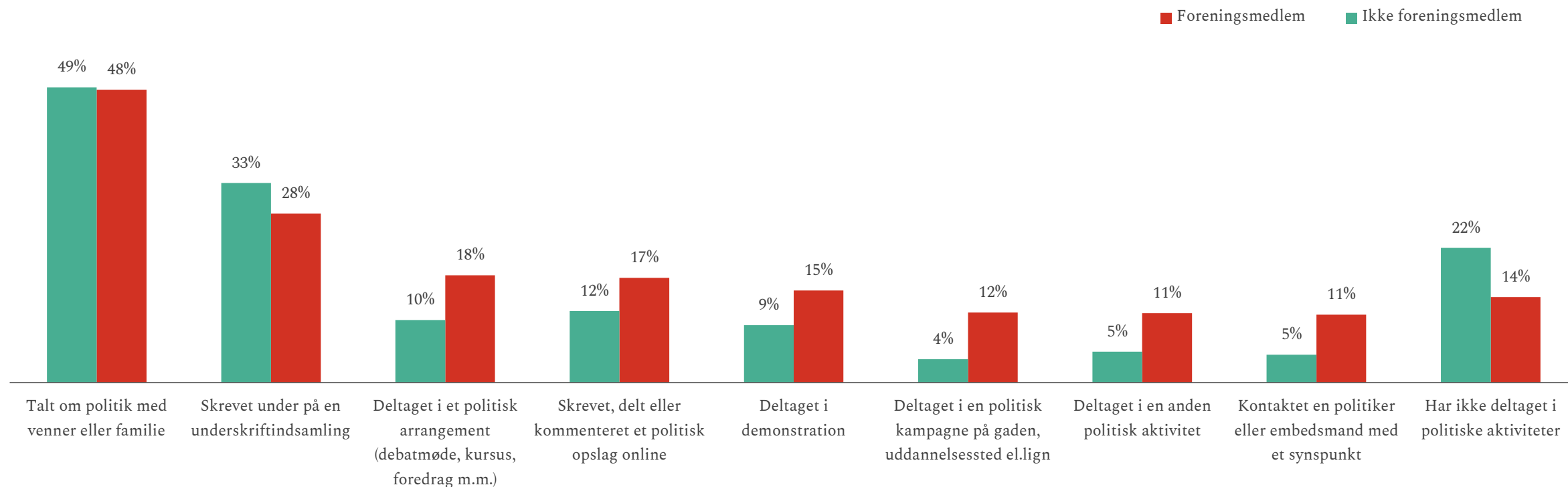

Den høje medlemsfrekvens blandt den **øvrige befolkning** kan bl.a. skyldes medlemskab af store etablerede foreninger, som er målrettet den ældre målgruppe såsom fx **Ældre Sagen**

Unge, som er foreningsmedlemmer, deltager i flere politiske aktiviteter end dem, der ikke er foreningsmedlemmer

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du inden for de seneste 12 måneder deltaget i? (udvalgte kategorier)

N: 16-25 år = 1.065

“

*Min forening har været min legeplads, hvor jeg har
kunnet træne min demokratiske selvtillid i trygge
rammer.*

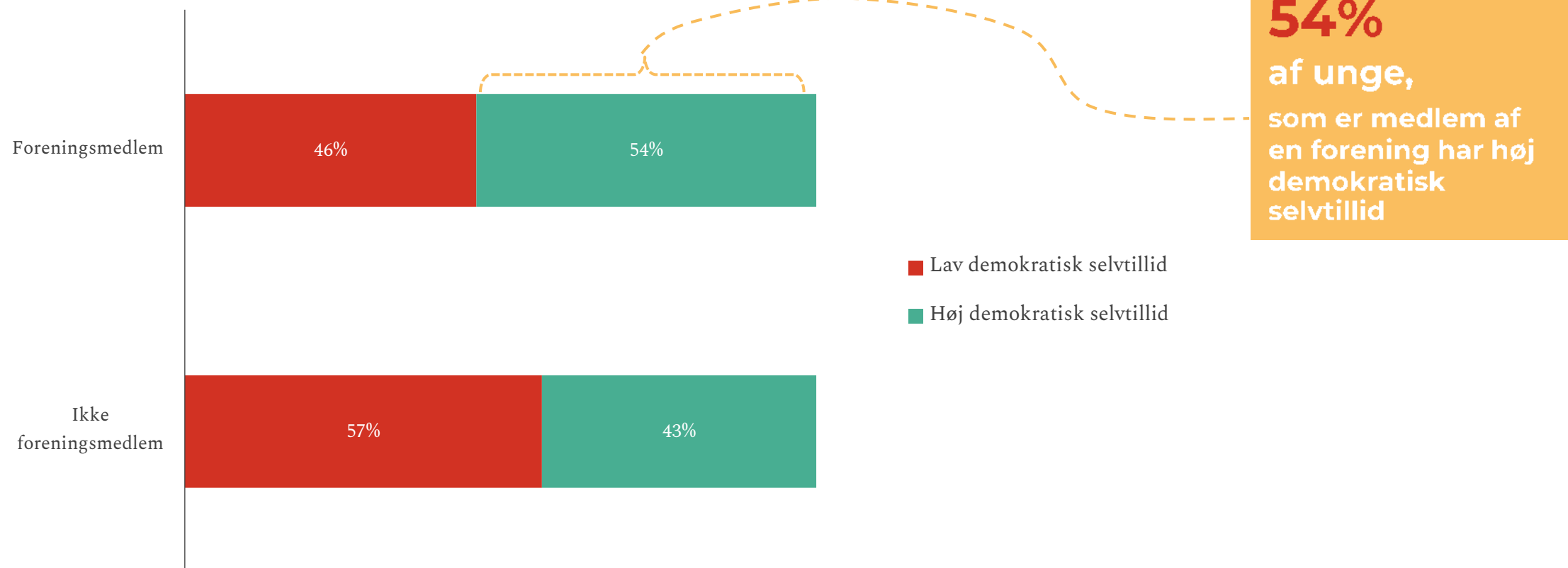
”

Kvinde, 23 år

Unge, som er foreningsmedlemmer, har højere demokratisk selvtillid end dem, som ikke er foreningsmedlemmer

Unges medlemskab af foreninger sammenholdt med unges demokratisk selvtillid

N: 16-25 år = 1.065

“

Noget, mit foreningsliv har gjort for mig, er at jeg føler mig inspireret af andre fra min forening. Jeg er inspireret af andres demokratiske selvtillid. Jeg tænker ofte – hvis de kan, så kan jeg selvfølgelig også. Demokratisk selvtillid smitter, når man er ung.

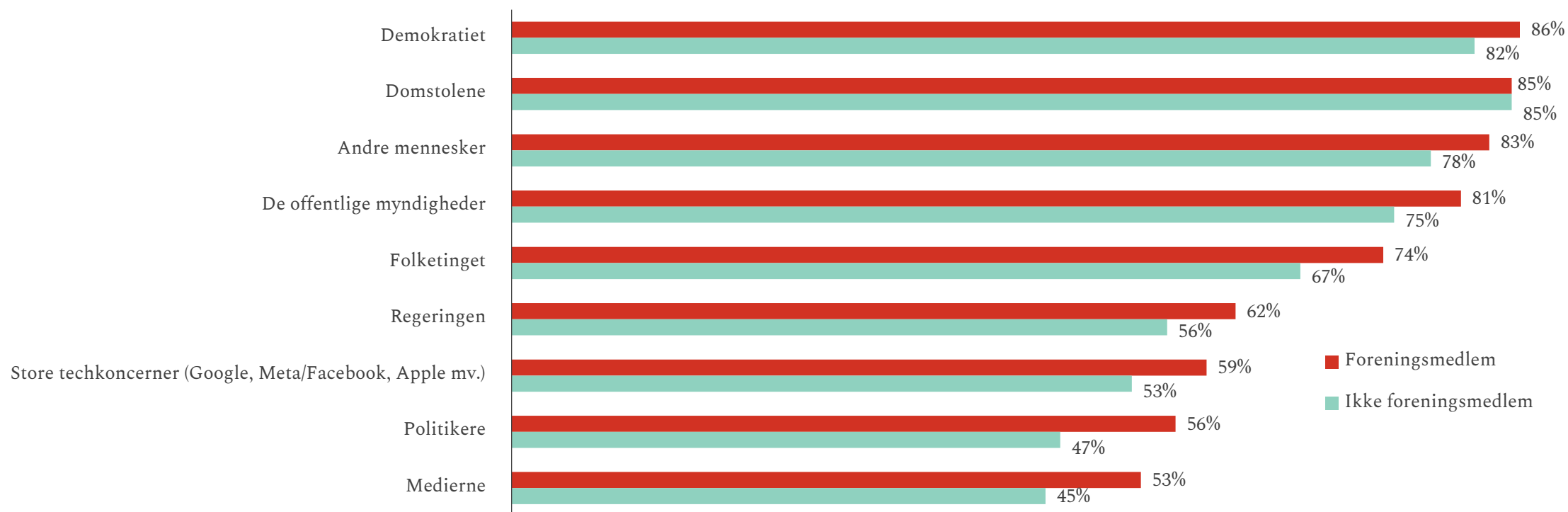
”

Mand, 19 år

Unge, som er foreningsmedlemmer, har generelt højere tillid til demokratiske institutioner såsom politikerne og medierne

Unge, som svarer 5-3 på skalaen fra 5 *meget stor tillid* til 0 *meget lille tillid**

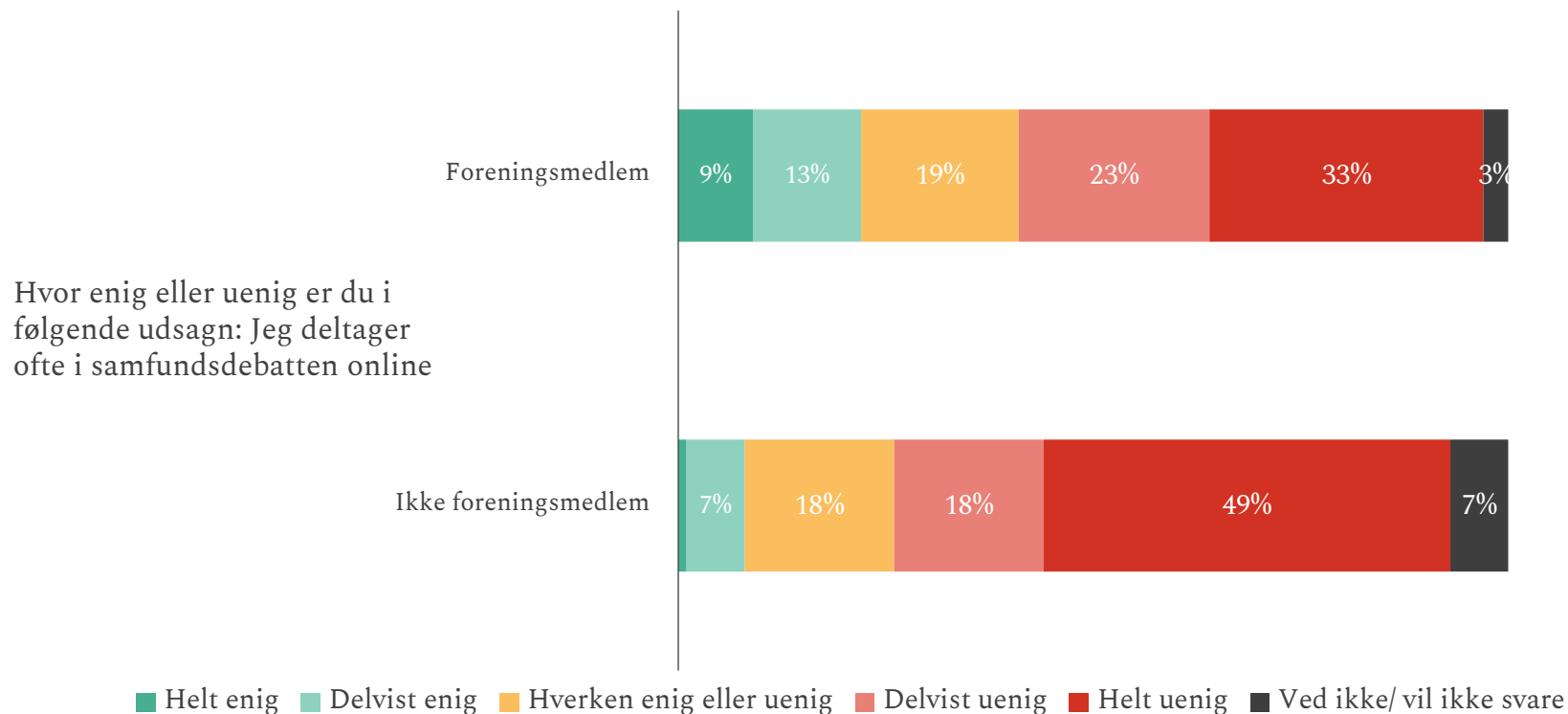
N: 16-25 år = 1.065

Unge, som er medlem af en forening, deltager i højere grad i samfundsdebatten online end andre unge

Unges medlemskab af foreninger sammenholdt med deres digitale adfærd

N: 16-25 år = 1.065

Vi kan se en sammenhæng mellem foreningsmedlemskab og villighed til at deltage i samfundsdebatten online blandt unge.

Selvom et flertal af både unge forenings- og ikke-foreningsmedlemmer erklærer sig uenige i, at de deltager i samfundsdebatten online, så angiver mere end hver femte foreningsmedlem (22%) alligevel, at de deltager, mens det kun gælder 8% af unge, som ikke er medlem af en forening.

“Jeg tweeter i ny og næ. Jeg prøver at deltage i ting, jeg er meget sikker i, som typisk handler om viden, jeg har fra mit foreningsarbejde.”

Mand, 19 år

METODE

Demokratianalysens metode

Demokratianalysen fra 2023 indeholder både kvantitativ- og kvalitative indsigter. Den kvantitative data er som tidligere den primære datakilde for analysen, mens de gennemførte fokusgrupper har til hensigt at nuancere indsigterne.

Resultater fra denne rapport må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse: "Epinion for DUF".

Data fra Demokratianalysen siden 2017 kan tilgås her: <https://app.incite.pro/#/menu/9360/10909/38b513d8-7a9f-4766-9078-44038e47545a>

Kvantitativ dataindsamling

Dataen til demokratianalysen 2023 er indsamlet mellem d. 17. april og den 16. maj 2023 af Epinion via webpaneler. Der er i år indsamlet 1.065 webinterviews af unge og 565 webinterviews af danskere i alderen 26 år og derover. Stikprøven er indsamlet og analyseret således, at den er repræsentativ for både unge mellem 16 og 25 år, danskere på 26 år og derover samt den samlede gruppe af danskere på 16 år og derover.

Rapporten viser undersøgelsens resultater i grafer. Graferne viser resultaterne som procenttal, dvs. andele af respondenter eller de respektive undergrupper af respondenter. Bemærk at nogle af fordelingerne i graferne kan summere til mere eller mindre end 100%, grundet afrunding af tal.

Kvalitative fokusgrupper

DUF har som supplement til undersøgelsen gennemført to fokusgrupper af to timers varighed. Fokusgrupperne bestod af en række åbne dialogøvelser, der havde til formål at bidrage med kvalitative inputs til nuancering af spørgeskemaresultaterne.

Den første fokusgruppe bestod af ni deltagere, hvoraf ingen var medlem af en frivillig forening. I den anden fokusgruppe kom alle otte deltagere fra en medlemsorganisation i DUF, og deltagerne repræsenterede i alt otte forskellige medlemsorganisationer.

Deltagernes alder i de to fokusgrupper spændte fra 17-25 år. Begge fokusgrupper blev afholdt i København, og deltagerne er rekrutteret af DUF.

Definition demokratisk selvtillid

Definition på demokratisk selvtillid

En respondent tildeles et point for hver af gang de har svaret *helt* eller *delvist enig* til udsagnene nedenfor:

- 1) Jeg har noget at bidrage med, når der tales politik blandt venner og familie
- 2) Jeg har politiske holdninger, som er værd at lytte til
- 3) Jeg kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål

Enighed i et udsagn giver 1 point

Meget lav demokratisk selvtillid (0 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til nul af de tre udsagn
Lav demokratisk selvtillid (1 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til ét af de tre udsagn
Høj demokratisk selvtillid (2 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til to af de tre udsagn
Meget høj demokratisk selvtillid (3 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til tre af de tre udsagn